

การจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียน

สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวชนัญฐา กุญชะโมรินทร์

รหัสนักศึกษา 6217502001

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสยาม

**Learning and Teaching Management of
Bangkok Metropolitan Administration Schools during Covid-19**

Miss Chanatta Gunchamorin

Student ID: 6217502001

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Leadership and
Innovation in Educational Administration**

Graduate School Siam University

Academic Year 2023

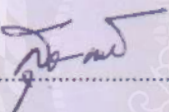
Copyright by Siam University

หัวข้อวิจัย   การจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด
 กรุงเทพมหานคร
 นามผู้วิจัย   นางสาวชนัญญา กุญชะโมรินทร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.นลินี สุตเสวต

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม อนุมัติ ให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

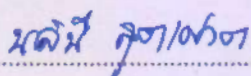

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
 (ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรตรีหญิง สุกัทร่า เอื้อวงศ์)

 ..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

 ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.นุญมี เฌรยอด)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ดร.นลินี สุตเสวต)

วันที่ ๑๕ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย : นางสาวชนัญญา กฤษณะโมรินทร์

ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : ภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.นลินี สุตเสวต

นลินี สุตเสวต

(ดร.นลินี สุตเสวต)

วิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล จำนวนรวม 205 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ได้แก่ Online , On Air , On Hand , On Site และ On School Line โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) โดยรูปแบบ On Site และ Online มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรูพบว่า Online , On Site , On Hand , On School Line มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลพบว่า On Site มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) โดยรูปแบบ Online มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษารายด้านในด้านการกระบวนการจัดการเรียนรูพบว่า รูปแบบ On Site และ Online ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.49) มีปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากตามลำดับ ด้านสื่อการเรียนการสอนรูปแบบ Online ,

On Hand , On School Line มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ และด้าน
การประเมินผลรูปแบบ On Site มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน , รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ , โรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

Title : Learning and Teaching Management of Bangkok Metropolitan Administration
Schools during Covid-19

Researcher : Miss Chanatta Gunchamorin

Degree : Master of Education

Major : Leadership and Educational Administration Innovation

Advisor :

Nalinee S.

(Dr. Nalinee Sutsavade)

The purposes of this research were: 1) to study learning and teaching conditions during Covid-19; 2) to understand the learning and teaching problems during the Covid-19 pandemic of Bangkok Metropolitan Administration schools. A sampling of 205 respondents including 3 parts: 1) respondents general information; 2) conditions and problems of teaching and learning management regarding 5 on approaches; 3) suggestions. Statistics for data analysis were Frequency, Percentage, Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), and Content Analysis.

The results found the following: 1) Overall learning and teaching condition regarding 5 ways as Online , On Air , On Hand , On Site and On School Line approach were at a high level ($\bar{X} = 3.50$). Both onsite and online aspects were operated at a high level respectively. According to the study of each aspect, it was found that the learning management process regarding online, onsite, on hand, and on school Line were operated at a high level respectively. Learning media and evaluation regarding onsite aspect were operated at a high level. 2) Overall learning and teaching problems regarding 5 On approach were at a moderate level ($\bar{X} = 3.43$). Operation problems regarding the online aspect was

operated in high scores of moderate level. According to the study of each aspect, it was found that the learning management process regarding onsite and online aspects were operated at a high level respectively. Teaching and learning media regarding the online aspect, on hand, on school Line were operated at a moderate level, respectively. Evaluation regarding onsite aspect was operated at a high level

Keywords: Learning and Teaching Management, 5 On Learning and Teaching Approach, Bangkok Metropolitan Administration Schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จากความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ ดร.นลินี สุคเสวต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนข้อคิดที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรือดริหึง สุภัทรา เอื้อวงศ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้ง 341 แห่ง ที่เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม ของผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม และสาขาวิชาอื่น ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดวิชา ความรู้อันมีค่าให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณพี่ เพื่อน และน้อง ๆ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา ที่ได้มีส่วนในการให้ข้อคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณพี่ เพื่อน และน้อง ๆ คณะผู้บริหาร ครู และบุคลากร โรงเรียนวัดช่องนนทรีทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน ชี้นำ รวมถึงช่วยประสานงานในการเก็บข้อมูล ส่งเสริม และให้กำลังใจตลอดช่วงที่ศึกษาต่อ จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นครูคนแรก ผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอันสำคัญของชีวิต ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่เข้มแข็ง มีกำลังกายที่แข็งแรง จนสามารถประสบความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ชนัญฐา กุญชะ โมรินทร์

สารบัญ

เรื่อง		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ค
กิตติกรรมประกาศ		จ
สารบัญ		ฉ
สารบัญตาราง		ฅ
สารบัญภาพ		ฉ
บทที่		
1. บทนำ		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
คำถามของการวิจัย		5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย		5
ขอบเขตของการวิจัย		6
นิยามศัพท์เฉพาะ		7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		9
กรอบแนวคิดในการวิจัย		10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		11
การจัดการเรียนการสอน		11
กระบวนการจัดการเรียนรู้		16
สื่อการเรียนการสอน		20
การประเมินผล		21
การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้		25
รูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ		29
ผลกระทบของสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการเรียนรู้		31
สำนักการศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร		39

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
	สรุปข้อมูลทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
	ปีการศึกษา 2564 41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 44
3.	วิธีดำเนินการวิจัย 50
	กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 50
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 52
	การวิเคราะห์ข้อมูล 53
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 54
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 54
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน
	โรงเรียนเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 54
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียน
	การสอน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียน
	สังกัดกรุงเทพมหานคร 56
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
	การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียน
	สังกัดกรุงเทพมหานคร 87
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย 90
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 91
	สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม 5 รูปแบบ ... 91
	สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในแต่ละ 5 รูปแบบ
	รายด้านและรายข้อ 92

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online	92
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air	94
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand	96
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site	98
สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line	99
อภิปรายผล	101
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	110
ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งต่อไป	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	121
ภาคผนวก ข แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	133
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	146
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย	148
ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับการลงวารสารเผยแพร่งานวิจัย	150
ประวัติผู้วิจัย	152

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 4.1	
จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	54
ตารางที่ 4.2	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียน การสอนทั้ง 5 รูปแบบ ในภาพรวม	57
ตารางที่ 4.3	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ในภาพรวม	59
ตารางที่ 4.4	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	61
ตารางที่ 4.5	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอน	62
ตารางที่ 4.6	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผล	64
ตารางที่ 4.7	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหา การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	66
ตารางที่ 4.8	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหา การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอน	67
ตารางที่ 4.9	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหา การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผล	69
ตารางที่ 4.10	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	71
ตารางที่ 4.11	
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัด การเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผล 74
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอน 76
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอน 78
ตารางที่ 4.15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหา การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผล 80
ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 82
ตารางที่ 4.17	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอน 83
ตารางที่ 4.18	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบ On Scholl Line ด้านการประเมินผล 85

สารบัญภาพ

เรื่อง

หน้า

กรอบแนวคิดการวิจัย

10

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๕ ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี เพื่อเป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ และการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาสภาวะการณ์ และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด ที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลกการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค ๔.๐ และนำผลการติดตามประเมินแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๕ ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับบริบทการจัดการศึกษา โอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งการพัฒนาการศึกษากับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา ทั้งที่เกิดจากปัญหาของระบบการศึกษา และจากสภาวะการณ์ของโลกที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ และการขับเคลื่อนแผนการศึกษา แห่งชาติสู่การปฏิบัติ

สำนักการศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานครฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569) ที่มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) โดยนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางและแนวทางในการดำเนินงานสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และพัฒนากรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะในการดำรงชีวิต

พร้อมก้าวสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป โดยมีเป้าประสงค์เพื่อ 1. เด็กที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาตามความต้องการ 2. โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่งสามารถให้บริการการศึกษาสำหรับผู้เรียนในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ 3. โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4. คืนครูสู่ห้องเรียน 5. ผู้เรียนมีชั่วโมงเข้าเรียนครบตามโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา จนในปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 437 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 เขต ของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 261,160 คน จากแนวนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่มีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นยุคที่มีความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาท การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ และคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ต้องได้รับการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง ในขณะที่สังคมโลกพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาในระบบสถานศึกษาจำเป็นต้องตอบสนองพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สอดคล้องกับลักษณะสังคมทั้งปัจจุบันและอนาคต การบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสม จะเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้กลไกของสถานศึกษาขับเคลื่อนภารกิจที่รับผิดชอบ ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 เมื่อช่วงปลายปี 2019 ที่อุ้งส้นประเทศจีน ได้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของคนทั่วโลก ซึ่งการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ได้แพร่เข้าสู่ประเทศไทยในช่วงต้นปี 2020 ส่งผลให้รัฐบาลได้ออกนโยบายควบคุมโรคโดยการปิดประเทศ และมีมาตรการอื่นๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ส่งผลกระทบต่อ การจัดการศึกษาของทุกประเทศ ที่ได้รับผลกระทบจากจากสถานการณ์ โควิด-19 ดังกล่าว ทำให้สถานศึกษาต้องหยุดการเรียนการสอนในระบบเกือบทั่วทุกประเทศ จากข้อมูลของ UNESCO เกี่ยวกับผลกระทบ โควิด-19 ต่อการจัดการศึกษาทั่วโลก ณ วันที่ 24 กรกฎาคม 2563 พบว่า มีประเทศที่ต้องปิดสถานศึกษาจำนวน 107 ประเทศ มีผู้เรียนในระบบได้รับผลกระทบร้อยละ 60.9 และยังมีผู้เรียนได้รับผลกระทบเป็นจำนวน 1,066,81 ล้านคน (COVID-19 Impact on education) ซึ่งประเทศต่างๆ ได้มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาจากผลกระทบของโรคระบาดดังกล่าว เช่น ประเทศจีนขยายเครือข่าย บรอดแบนด์และอินเทอร์เน็ต

ในสถานศึกษา มีห้องเรียนคลาวด์ให้บริการการศึกษาแบบออนไลน์แก่นักเรียน ประเทศฟินแลนด์ ปรับรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบออนไลน์ในระยะยาว และประเทศสิงคโปร์จัดให้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่บ้าน (Home Based Learning) และมีการปรับการเรียนการสอนเป็นรูปแบบดิจิทัล เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา:กระทรวงศึกษาธิการ)

สำหรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติได้ (On site) ซึ่งโรงเรียนต่างๆได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวตั้งแต่ ปี 2020 เป็นต้นมาจนถึงการแพร่ระบาดในรอบที่ 4 ปี 2021 โดยมีการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ เพื่อให้นักเรียนในทุกกระดับชั้นได้เรียนรู้ โดยโรงเรียนสามารถเลือกใช้การจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบตามความเหมาะสม ในแต่ละเขตพื้นที่ จนกระทั่งเมื่อถึงกำหนดการเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่สถานการณ์ โควิด -19 อยู่ในระยะที่สามารถควบคุมได้และทุกส่วนต้องปรับตัว กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนต่างๆเพื่อนำไปปฏิบัติ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ได้แก่ 1 ให้โรงเรียนและสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ เลื่อนการเปิดภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2564 เป็นวันที่ 14 มิถุนายน 2564 และ ข้อ 2 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาแห่งใดมีความพร้อมและประสงค์จะเปิดภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2564 ก่อนวันที่กำหนดตามข้อ 1 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้นดำเนินการ ดังนี้

(1) โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (สีแดงเข้ม) ให้จัดการเรียนการสอนเฉพาะรูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล (On Air, Online, On Demand, On Hand ผ่านทางไปรษณีย์) เท่านั้น

(2) โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ควบคุมสูงสุด (สีแดง) หรือพื้นที่ควบคุม (สีส้ม) สามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้ง 5 รูปแบบ (On Site, On Air, Online, On Hand, On Demand) โดยรูปแบบ On Site นั้น โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมของระบบ Thai Stop Covid+ (TSC+) และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ก่อน ทั้งนี้โรงเรียนและสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ต้องปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขโดยเคร่งครัด

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร ในปี 2020 ช่วงต้น เน้นและส่งเสริมรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนใน 4 รูปแบบ สำหรับในช่วงปีปัจจุบัน คือปี 2022 ได้เพิ่มรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน เป็น 5 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. On Line ผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ
2. On Air ทางโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เช่น DLTV
3. On Hand จัดส่งหนังสือ แบบเรียน แบบฝึกหัด หรือใบงานที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ไปยังนักเรียนผ่านผู้ปกครอง
4. On Site จัดการเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ และเรียนในสถานที่ที่ปลอดภัย
5. On School Line โดยใช้ช่องทาง Group Line ของแต่ละห้องเรียนเป็นช่องทาง ติดต่อสื่อสารระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองและนักเรียน รวมถึงใช้เป็นช่องทางการมอบหมาย งาน หรือส่งการบ้าน

ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความพร้อมและความเหมาะสม อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้เรียน สภาพแวดล้อม ทรัพยากรที่เอื้ออำนวยและให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ ซึ่งจากนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร และการบริหารจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้มีการดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปี 2020-2021 เพื่อให้การดำเนินการต่างๆสามารถบรรลุตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งการจัดการเรียนการสอนถือเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน โดยมีครูผู้สอนในแต่ละระดับชั้นเป็นผู้ดำเนินการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนำหลักการบริหารจัดการที่ดีและเหมาะสมมาใช้ในการสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ อีกทั้งในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมีข้อมูลที่เพียงพอเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนได้ทันสถานการณ์ และเพื่อให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นี้ และอาจจะต้องอยู่ในสถานการณ์นี้อีกต่อไปจนกว่าสถานการณ์จะควบคุมได้หรือเป็นปกติ

จากสภาพที่เป็นผลกระทบของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะในส่วนงานการบริหารงานวิชาการ ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพ และสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนเป็นงานหนึ่งในส่วนงานการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงควรมีข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการครูและเป็นนักศึกษาของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมในช่วงสถานการณ์โรคโควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้ทราบสภาพปัญหาและหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนตอบสนองตามนโยบายและบรรลุตามเป้าหมายที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครกำหนดไว้ ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบข้อมูลแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โรคโควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการสู่การพัฒนาระบบการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19 อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียน อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย
  - 1.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
  - 1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
  - 1.3 ด้านการประเมินผล
2. รูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ประกอบด้วย
  - 2.1. On Line
  - 2.2. On Air
  - 2.3. On Hand
  - 2.4. On Site
  - 2.5. On School Line

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่จะศึกษา คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 431 โรงเรียน (ข้อมูล: รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2564)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ในระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เป็นผู้สอนและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

3.ขอบเขตด้านระยะเวลา ช่วงระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ดำเนินการระหว่างเดือน มกราคม – เมษายน 2565

4.ขอบเขตด้านพื้นที่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ครูและนักเรียน มีบทบาทที่สำคัญในการกำหนดจุดหมาย สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และการวัดประเมินผล ที่มุ่งพัฒนาคนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ตามศักยภาพสอดคล้อง กับความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญาและมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเองได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ โดยผู้เรียนมี โอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลอื่น ๆ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และผู้เรียนสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ประกอบด้วย

1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การ ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถ จัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการ สอนได้อย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้ สามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่จัดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรม ที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง มีการจัดเตรียม สนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ มีระบบอินเทอร์เน็ต มีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน การสอน ครูสามารถเลือกใช้สื่อและแนะนำสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เช่น สไลด์ คลิปวิดีโอ รูปภาพ ของจริง ผู้เรียนมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ

3. ด้านการประเมินผล หมายถึง การออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอน สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อน เรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย เปิด โอกาสให้ผู้เรียน เพื่อนในชั้นเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ นำผลที่ ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ช่วงปี พ.ศ. 2563-2565 สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาให้กับนักเรียน ภายใต้การควบคุมความปลอดภัยที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในรูปแบบการบริหาร การจัดการเรียนใน 5 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. On Line เป็นการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนจะสอนผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Google Classroom Zoom MST หรือ Line ตามความเหมาะสม รวมทั้งการใช้สื่อการ

สอนออนไลน์อื่นๆ มีการจัดการเรียนการสอนเสมือนการเรียนที่โรงเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต

2. On Air เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนจะมอบหมายให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาบทเรียนต่างๆ ผ่านช่องทางการเรียนของระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV หรือช่องทาง YouTube ตามเนื้อหาบทเรียนที่นักเรียนจะต้องเรียนตามช่วงชั้น อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ
3. On Hand เป็นการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนจัดให้สำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถเรียนผ่านระบบ On Line ได้ เนื่องจากขาดอุปกรณ์ในการเรียน ซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้จัดส่งเอกสารประกอบการเรียนไปยังนักเรียนโดยตรง หรือผ่านผู้ปกครอง อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ หนังสือ แบบเรียน แบบฝึกหัด หรือใบงานที่จัดทำขึ้น
4. On Site เป็นการจัดการเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่ครูผู้สอนสอนในห้องเรียนแบบปกติ โดยให้นักเรียนเดินทางมาเรียนที่โรงเรียน เป็นการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ จะมีการแบ่งชั้นเรียนตามจำนวนผู้เรียน ที่คำนึงถึงเพื่อความปลอดภัย สำหรับในสถานการณ์โควิด-19 การจัดการเรียนแบบ On-site เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก ครูผู้สอนสามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัย ตามมาตรการด้านสาธารณสุข อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กระดานดำ โทรศัพท์ เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ สื่อการเรียนในชั้นเรียน
5. On School Line เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ทางสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ให้นโยบายกับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้ครูผู้สอน สอนผ่านช่องทาง Group Line ของแต่ละห้องเรียนเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองและนักเรียน รวมถึงใช้เป็นช่องทางการมอบหมายงานหรือส่งการบ้าน โดยให้แต่ละโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และผู้เรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต

โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 437 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 เขต ของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 261,160 คน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และเป็นครูผู้สอนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพและปัญหาของการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในสถานการณ์โควิด -19 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัย จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อกลุ่มผู้เรียนในสถานการณ์วิกฤติ หรือการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนแบบปกติที่อาจจะเกิดขึ้นอีก

2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้นำข้อค้นพบ ไปสู่การวางแผน การพัฒนาและปรับปรุง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนสอนให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียนที่แตกต่างกัน และภายใต้สถานการณ์วิกฤติอื่นๆที่อาจจะเกิดขึ้นอีกได้อย่างเหมาะสมต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเบื้องต้น ดังนี้

การจัดการเรียนการสอน

1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน
3. ด้านการประเมินผล

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ

1. On Line
2. On Air
3. On Hand
4. On Site
5. On School Line

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน
2. รูปแบบการเรียนการสอน 5
3. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มีการกำหนดไว้ ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ เติมศักยภาพ ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นสำคัญได้ 3 ประการคือ

1. การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และพัฒนาตนเองได้ หมายความว่า การจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในมาตรา 4 สักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองคำว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึงมนุษย์เป็นผู้ทรงสิทธิ์ ในชีวิตของตน มนุษย์มีฐานะเป็นผู้ที่พร้อมที่จะพัฒนาได้ พร้อมกับมีศักยภาพที่จะรวมกับมนุษย์อื่นพัฒนาสังคมได้ มนุษย์มีอิสระที่จะพัฒนาตนเอง และตามรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 43 วรรคแรกว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐบาลจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” การจัดการศึกษาดังกล่าวต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนต้องเจริญเติบโตตามศักยภาพและสร้างความเชื่อมั่นแก่ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเพียงพอ สร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น ฟังตนเองได้ เอื้อต่อการดำรงชีวิตและทำประโยชน์แก่สังคม

2. ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนรู้โดยให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้เอง โดยมีส่วนร่วมในการสร้างผลิตผลที่มีความหมายแก่ตนเอง การเรียนรู้ที่มีพลังความคิดมากที่สุด เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งที่ดีมีความหมายต่อตนเอง สิ่งที่ตนเองชอบและสนใจ และด้านกระบวนการเรียนรู้ผู้จัดต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเคารพ ในศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิหน้าที่ของผู้เรียน การวางแผนการออกแบบกิจกรรมและการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีความหมายเป็นระบบและที่สำคัญที่สุดต้องเน้นประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับผู้เรียน เป็นสำคัญ

3. กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้คือการค้นหาการปฏิบัติแสดงว่ารู้จริง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องตรงกับสภาพจริงในวิถีชีวิตของผู้เรียน ในชุมชนและสังคม บรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้อง กับการดำรงชีวิต ใช้สื่อที่หลากหลายเหมาะสมกับความสามารถในการเรียนและความสนใจของ ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้สมองทุกส่วน (whole brain approach) มีส่วนร่วมเสนอกิจกรรมและลงมือ ปฏิบัติจริงตามลำดับขั้นตอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เพราะแต่ ละบุคคลมีความสามารถแตกต่างกัน

การจัดการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง
4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรมจริยธรรม

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน มีของนักวิชาการ กล่าวถึงได้แก่

กิบบอนส์ (Gibbons : 2002 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ บรรณานุกรม : 2559) กล่าวถึงความ เป็นมาของทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้ ว่า “การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)” มีการนำมาใช้ ครั้งแรกในปี 1976 โดยบรูเนอร์ และรอสส์ (Bruner, 1986; Ross, 1995) โดยได้แนวคิดจากไว กอตสกี ซึ่งได้กล่าวว่า การที่ผู้ชำนาญหรือครูให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลหรือความร่วมมือเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การให้ “ตัวช่วย” เป็นการลดความซับซ้อนของปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนหรือ เด็กแก้ปัญหาของตนเองได้ในที่สุด โดยได้อธิบายว่า ผู้เรียนทุกคนมีระดับพัฒนาการทางเขาว์ปัญญา ที่ตนเป็นอยู่ และมีระดับพัฒนาการที่ตนมีศักยภาพจะไปให้ถึง ช่วงห่างของระดับพัฒนาการระหว่าง ที่นักเรียนเป็นอยู่ในปัจจุบัน กับระดับของพัฒนาการที่นักเรียนมีศักยภาพจะเจริญเติบโตนี้เอง เรียกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ซึ่งในช่วงห่างนี้มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ดังนั้น ในการ

จัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรจะต้องคำนึงถึงระดับพัฒนาการที่ผู้เรียนมีอยู่ โดยใช้แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) คือ การให้ตัวช่วยเข้าไปในกระบวนการเรียน การสอนด้วย

ทิสนา แจมมณี (2555) ได้วิเคราะห์วิวัฒนาการของการสอน โดยกล่าวว่า การสอนเป็นพฤติกรรมทางธรรมชาติของมนุษย์ในการที่จะช่วยเหลือกันและกันในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต ในยุคแรก ๆ การสอนมีลักษณะของการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ทักษะและเจตคติ ในยุคนั้นเชื่อว่าความสามารถที่สอนผู้อื่นได้เป็นความสามารถ พิเศษเฉพาะที่บางคนมี เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ไม่สามารถฝึกฝนกันได้ การสอนในช่วงนี้จึงมีลักษณะเป็นศิลป์มากกว่าศาสตร์ คำศัพท์ที่ใช้ในช่วงนี้ ได้แก่ “การครอบงำ” (indoctrination) ใช้ในความหมายที่เป็นการใช้อิทธิพลในการดำเนินการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนละทิ้งความคิด ความเชื่อเดิม “การปลูกฝัง” (inculcation) ใช้ในความหมายที่เป็นการพร่ำสอนความคิดความเชื่อ ด้วยวิธีการชักจูง โน้มน้าวให้ผู้เรียนคล้อยตาม

ในยุคที่การสอนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์นี้ มีคำศัพท์อื่นๆที่ใช้สื่อความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “การสอน” แต่ต่างกันในเรื่องรายละเอียด ซึ่งทิสนา แจมมณี (2555) ได้แจกแจงไว้และสรุปได้ดังนี้

การศึกษา (Education) เป็นคำที่ใช้ในวงกว้าง หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่เจาะจง ส่วนใหญ่มิได้มีการวางแผน เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ

การฝึกอบรม (Training) หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีโครงสร้างเฉพาะเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที เช่น การฝึกอบรมทักษะวิชาชีพต่าง ๆ

การติวหรือกวดวิชา (Tutoring) หมายถึง การสอนซ่อมเสริมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในจุดที่เป็นปัญหา หรือเป็นความต้องการของผู้เรียน ซึ่งมักเป็นการสอนแบบกลุ่มเล็กหรือตัวต่อตัวเพื่อให้ได้ผลต่อผู้เรียนสูงสุด

การชี้แนะ (Coaching) หมายถึง การสอนเป็นรายบุคคลโดยผู้สอนทำหน้าที่สาธิตและกำกับ การปฏิบัติของผู้เรียน ให้คำชี้แนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติของผู้เรียนจนผู้เรียนประสบความสำเร็จ มักนิยมใช้ในวงการที่เน้นลักษณะงานที่เป็นการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น วงการกีฬา เป็นต้น

การนิเทศ (Supervising) ใช้ในความหมายเดียวกับการชี้แนะ มักนิยมใช้ในวงวิชาชีพ เช่น ใน วงการศึกษา มีศึกษานิเทศก์ทำหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา ในวงการธุรกิจมีบุคคลทำหน้าที่ นิเทศ การปฏิบัติงาน เป็นต้น

การสอนทางไกล (Distance learning) เป็นการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องอยู่ที่เดียวกัน ผู้เรียนจำนวนมากไม่ว่าจะอยู่ที่ใดสามารถจะเรียนรู้จากครูผู้สอนคนเดียวกันได้ในเวลา

เดียวกัน โดยอาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร

การสอนแบบไม่มีครู (Instruction without teacher) เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (programmed instruction) ที่มีผู้จัดทำไว้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โปรแกรมสำเร็จรูปนี้ มีทั้งที่อยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ ตำรา เอกสารหรือแผ่นดิสก์ที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่เรียกว่า “คอมพิวเตอร์ช่วยสอน” (computer-assisted instruction หรือ CAI) ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้ จะมีบทบาทมากขึ้นในอนาคต

การสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Construction) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ ซึ่งมีพื้นฐานจากแนวความคิดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้ดำเนินการเรียนการสอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเน้นบทบาทของผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (acting on) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ เหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ในสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่ได้ประสบด้วยกระบวนการทางปัญญาและกระบวนการทางสังคม ไม่ใช่การรับเข้ามา (taking in) จากการที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอด

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ (2552) กล่าวว่า iva การจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป มักจะเข้าใจกันว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การให้ผู้เรียนเข้าห้องเรียน หรือเข้าโรงฝึกงาน ครูเป็นผู้สอน เป็นผู้ให้เนื้อหา ผู้เรียนคนใดที่ไม่เข้าใจก็สอบถาม ครูทำหน้าที่เป็นผู้อธิบาย ซึ่งแท้ที่จริงแล้วกิจกรรมดังกล่าวเป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น ดังได้กล่าวมาข้างแล้วว่าการจัดการเรียนการสอนนั้น มุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ให้เขาสามารถที่จะทำอะไรได้ โดยที่เขาไม่เคยทำเป็นมาก่อน หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้แก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนอาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยที่ไม่ต้องเข้าห้องเรียนเลยก็เป็นได้ เช่น ครูมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า สอบถามเนื้อหาต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียนก็สามารถจะเรียนรู้ได้หรือถ้าเป็นการศึกษาสมัยใหม่ครูอาจเตรียมบทเรียนใน รูปแบบสื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาดด้วยตนเอง ผู้เรียนก็สามารถที่จะเรียนรู้ได้เช่นเดียวกัน เป็นต้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนนั้น หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนาตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

การสอน (teaching) เป็นการดำเนินการสอนในลักษณะที่เป็นทางการในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากหลักความเชื่อ เช่น ในเรื่องของอาชีพ การสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ทักษะและเจตคติ โดยเน้นหนักที่บทบาทของผู้สอน และความสัมพันธ์ของผู้สอนกับผู้เรียน หรือ “ครูกับศิษย์” การถ่ายทอดโดยครู เรียกว่าเป็น “การสั่งสอน” หรือ “การสอน” ต่อมาเมื่อ

วิทยาการทางการศึกษาก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ การสอนก็เริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นศาสตร์ มากขึ้น เนื่องจากมีการศึกษาวิจัยซึ่งชี้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีการวางแผนและมีการใช้หลักการ ทาง การศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ในปัจจุบันจึงนิยมใช้คำว่า “การเรียนการสอน ” (instruction) ดังนั้น การเรียนการสอนจึง หมายถึง การจัดเตรียม เงื่อนไขการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามที่ กำหนดไว้อย่างตั้งใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งตามที่ต้องการ นอกจากนี้คำว่า “ การสอน ” และ “ การเรียนการสอน ” เป็นคำที่มักใช้แทนกัน (Smith & Ragan, 1999)

คำศัพท์ที่ใช้กับการสอนที่มีอยู่อย่างหลากหลายดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นแนวโน้ม ของ บทบาทของครูในกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน จากผู้ที่มี บทบาทเด่นและเป็นฝ่ายกระทำ เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับความรู้มาเป็นผู้เรียนมีบทบาทเด่นและเป็นฝ่าย ลงมือกระทำเอง เพื่อสร้างความรู้ ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไข เพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ซึ่งกล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาในมาตรา 22 ไว้ดังนี้

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การสอนจึงเป็นกระบวนการที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการดำเนินการที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปอย่างมีการวางแผนหรือตั้งใจ ให้เกิดขึ้นมิใช่การเกิดขึ้นตามยถากรรม ส่วนการเรียนการสอนอาจมีครูหรือไม่มีครูก็ได้ สมิทและ ราแกน (Smith & Ragan, 1999) ได้แสดงภาพความสัมพันธ์ของคำที่มีการใช้มากที่สุดคือคำว่า การศึกษาทั้งการสอนและการเรียนการสอน เป็นการจับประสบการณ์การเรียนรู้ที่อยู่ในการศึกษา ด้วย คำว่า การสอนและการเรียนการสอน มักเป็นคำที่ใช้แทนกัน แต่การสอนเป็นประสบการณ์การ เรียนรู้ที่จัดโดยผู้สอนเท่านั้นไม่สามารถจัดได้ด้วยสื่ออื่น ๆ เช่น วิทยุทัศน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออื่น ๆ โดยไม่มีผู้สอนร่วมด้วย ซึ่งแตกต่างจากการเรียนการสอน ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีผู้สอนก็ ได้ ส่วนคำว่า การฝึกอบรมนั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงในการ ฝึกทักษะใดทักษะหนึ่ง หรือประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและ ต้องมีผู้สอนร่วมด้วย จะเห็นว่าการ ออกแบบและการเรียนการสอนเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผ่านการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ตามพัฒนาการและความเจริญก้าวหน้าของสังคม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกระบวนการ ของการเรียนการสอนที่ ครูและผู้เรียน มีบทบาทที่สำคัญในการกำหนดจุดหมาย สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่ง

เรียนรู้ การใช้สื่อการเรียน และการวัดประเมินผล ที่มุ่งพัฒนาคนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ตาม ศักยภาพสอดคล้องกับความถนัดความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดย เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญาและมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเองได้เรียนรู้กระบวนการ ต่าง ๆ โดยผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

วราภรณ์ ศรีวิโรจน์ (2558) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีหลากหลายกระบวนการ เช่น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการสร้างเจตคติ กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการความรู้ความ เข้าใจ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการทางภาษา และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 9 ประการ โดยมีรายละเอียดของกระบวนการการเรียนรู้ทั้งหมด 14 กระบวนการ ดังต่อไปนี้

1) กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ส่วนมากใช้ในการสอนคำนิยามศัพท์ แนวคิดต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดเป็นเบื้องต้นก่อนการเรียนรู้เนื้อหาอื่น มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 การรับรู้
- 1.2 สังเกตและคิด
- 1.3 จำแนกลักษณะร่วมและสรุป
- 1.4 ทดสอบความเข้าใจ
- 1.5 สรุปแนวทางความคิด

2) กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการซึ่งมีเทคนิคตั้งแต่การรับรู้ การจำ การเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ มีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 สร้างความคิดรวบยอด
- 2.2 การอธิบาย
- 2.3 การรับฟัง
- 2.4 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์
- 2.5 วิเคราะห์ วิจารณ์
- 2.6 สรุป

3) **กระบวนการปฏิบัติ** เป็นกระบวนการให้ผู้เรียนฝึกฝน มักใช้กับการจัดการเรียนรู้ ประสิทธิภาพด้านทักษะ ดังนี้

- 3.1 สังเกตและรับรู้
- 3.2 ทำตามแบบ
- 3.3 ทำเองโดยไม่มีแบบ
- 3.4 ฝึกให้เกิดความชำนาญ

4) **กระบวนการสร้างเจตคติ** ตามหลักสูตรมีการกำหนดคุณลักษณะและเจตคติที่พึงประสงค์ ต้องใช้กระบวนการและระยะเวลา สอดแทรกตามหัวข้อประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสม มีขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สังเกต
- 4.2 วิเคราะห์
- 4.3 สรุป

5) **กระบวนการสร้างค่านิยม** ค่านิยมเป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรมที่ต้องเน้นคล้ายเจตคติ แต่ค่านิยมเป็นการยอมรับและนำไปปฏิบัติ มีขั้นตอนดังนี้

- 5.1 สังเกตและตระหนัก
- 5.2 การวิเคราะห์
- 5.3 การเลือกกำหนดเป็นค่านิยม
- 5.4 เห็นคุณค่าและนำไปปฏิบัติ
- 5.5 สรุปเป็นค่านิยมของตนเอง

6) **กระบวนการกลุ่ม** เป็นการฝึกฝนให้มีความคุ้นเคยและเกิดการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดำเนินการดังนี้

- 6.1 เลือกผู้นำกลุ่ม
- 6.2 กำหนดจุดประสงค์และวิธีการ
- 6.3 รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิก
- 6.4 สรุปผล

7) **กระบวนการความรู้ความเข้าใจ** เป็นกระบวนการที่ใช้ในการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย สิ่งที่ต้องการพัฒนาคือเนื้อหาสาระ ดังนี้

- 7.1 สังเกตและตระหนัก
- 7.2 วางแผนกำหนดแนวทาง
- 7.3 แบ่งความรับผิดชอบไปแสวงหาความรู้

7.4 พัฒนาความรู้ความเข้าใจ

7.5 สรุปสาระสำคัญ

8) กระบวนการสร้างความตระหนัก ให้ผู้เรียนสนใจรับรู้ในประสบการณ์ ปรากฏการณ์ใน ด้านความหมาย ความเป็น ไปต่างๆ จนเห็นความสำคัญและความจำเป็นของปัญหา มีขั้นตอนดังนี้

8.1 สังเกต

8.2 วิจัย

8.3 สรุปผล

9) กระบวนการแก้ปัญหา เป็นการหาคำตอบหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีหลักการ ดังนี้

9.1 สังเกต

9.2 วิเคราะห์

9.3 สร้างทางเลือก

9.4 เก็บรวบรวมข้อมูลหรือทดสอบ

9.5 สรุปผล

10) กระบวนการความคิดสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนคิดเชื่อมโยงสิ่งที่อยู่ใกล้กัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ให้รวมกันอยู่เป็นรูปแบบใหม่ มีขั้นตอนดังนี้

10.1 เตรียมข้อมูล

10.2 รวบรวมข้อมูลและปล่อยความคิด ไว้เรื่อยๆ

10.3 เชื่อมโยงความคิด

10.4 ทดสอบความคิดและพิสูจน์ให้เห็นจริง

11) กระบวนการทางคณิตศาสตร์ : ประกอบด้วยทักษะการคิดคำนวณและทักษะการแก้ โจทย์ปัญหา

11.1 ทักษะการคิดคำนวณ มีขั้นตอนดังนี้

1) สร้างความคิดรวบยอด

2) ยกตัวอย่างและสรุปเป็นกฎ

3) ฝึกประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่

4) สรุปผล

11.2 ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา มีขั้นตอนดังนี้

1) ทำความเข้าใจ โจทย์ปัญหา

2) กำหนดแนวทางแก้ โจทย์ปัญหา

3) หาคำตอบ

12) กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เป็นวิธีการคิดค้นและการทำงานด้านวิทยาศาสตร์เหมาะสมสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์และนำไปประยุกต์ใช้ได้กับวิชาอื่นๆ ได้บางหัวข้อ ประสพการณ์ มีขั้นตอนดังนี้

- 12.1 กำหนดปัญหา
- 12.2 ตั้งสมมติฐาน
- 12.3 ทดลอง/รวบรวมข้อมูล
- 12.4 วิเคราะห์ข้อมูล
- 12.5 สรุปผล

13) กระบวนการทางภาษาศาสตร์ ใช้ในการเรียนรู้ภาษา มุ่งให้เกิดการพัฒนาทางด้านทักษะภาษา มีขั้นตอนดังนี้

- 13.1 ทำความเข้าใจสัญลักษณ์
- 13.2 สร้างความคิดรวบยอด
- 13.3 ถ่ายทอดหรือสื่อความหมาย ความคิด
- 13.4 พัฒนาความสามารถ

14) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 9 ประการ เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาในด้านคิดเป็น ทำ เป็น แก้ปัญหาได้ พัฒนางานและเจตคติที่ดี เป็นกระบวนการที่ตั้งเคราะห์ข้อดีของกระบวนการต่างๆ เข้าด้วยกัน การจัดการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องจัดให้ครบทุกลำดับขั้น เพราะบางขั้นไม่จำเป็นต้องใช้ การจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน แต่ควรเรียงตามลำดับขั้น มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- 14.1 ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
- 14.2 คิด วิเคราะห์ วิจัย
- 14.3 สร้างทางเลือกหลากหลาย
- 14.4 ประเมินผลทางเลือก
- 14.5 วางแผนการปฏิบัติ
- 14.6 ปฏิบัติอย่างชื่นชม
- 14.7 ประเมินระหว่างปฏิบัติ
- 14.8 ปรับปรุงแก้ไข
- 14.9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

สถาพร พุทธิพิบูล (2558) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียน

สามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า จากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปความหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับขั้นของผู้เรียน กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนได้อย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้ สามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่จัดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง

สื่อการเรียนการสอน

ฮอร์ส อังถึงใน ไพทอร์ย์ มะณู (2556) กล่าวว่า เป็นเครื่องมือที่ช่วยสื่อความหมายจัดขึ้น โดยครูและนักเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เครื่องมือการสอนทุกชนิดจัดเป็นสื่อการสอน เช่น หนังสือในห้องสมุด โสตทัศนวัสดุต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สไลด์ फिल्मสตริป รูปภาพ แผนที่ของจริงและ ทรัพยากรจากแหล่งชุมชน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ให้ความหมาย สื่อการสอนว่า หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการประกอบการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่ง หรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีคำอื่น ๆ ที่มีความหมายใกล้เคียงกับสื่อการสอน เป็นต้น

ไพทอร์ย์ มะณู (2556) กล่าวว่า สื่อการสอน (Instructional Media) หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับการสอนของครู ไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการสอนนี้ อาจจะเป็นวัสดุสิ่งของที่มีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ เช่น - วัสดุสิ่งของตามธรรมชาติ - ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ - วัสดุสิ่งของที่คิดประดิษฐ์หรือสร้างขึ้นสำหรับการสอน - คำพูดท่าทาง - วัสดุ และเครื่องมือสื่อสาร - กิจกรรมหรือกระบวนการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ

บราวน์ และคณะ ((1964) อังถึงใน ไพทอร์ย์ มะณู (2556)) กล่าวว่า จำพวกอุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งนี้รวมถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่

เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุหรือเครื่องมือเท่านั้น เช่น การศึกษานอกสถานที่ การแสดง บทบาทนาฏ การ การสาธิต การทดลอง ตลอดจนการสัมภาษณ์และการสำรวจ เป็นต้น

นฤมล โล่ทองคำ (2555) ให้ความหมายของสื่อการเรียนรู้ว่า คำว่า "สื่อ" (Media) เป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า "medium" แปลว่า "ระหว่าง" หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่ง และผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนก็เรียกสื่อนี้ว่า "สื่อการเรียนการสอน" (Instruction Media) หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือ สาระนั้น ๆ การเรียนการสอนในภาพลักษณ์เดิม ๆ มักจะเป็นการถ่ายทอดสาระความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยใช้สื่อ การเรียนการสอนเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะและ ประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าการเรียนรู้ไม่ได้ จำกัด อยู่ เฉพาะในห้องเรียน หรือในโรงเรียน ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ อย่าง หลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ สื่อที่นำมาใช้เพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเรียกว่า "สื่อการเรียนรู้" ซึ่งหมายถึงทุกสิ่ง ทุกอย่างที่มีอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็น วัสดุ ของจริง บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ตาม ถือเป็น สื่อ การเรียนรู้ทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับว่าเราเรียนรู้จากสิ่งนั้น ๆ หรือนำสิ่งนั้น ๆ เข้ามาสู่การเรียนรู้ของเราหรือไม่

ไฮนิกส์ โมเลนดาและรัสเซล (Heinich, Molenda and Russel, 1985) กล่าวว่าสื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็น สไลด์ โทรทัศน์ วิทยุ เทปบันทึกเสียง ภาพถ่าย วัสดุฉายและ วัตถุสิ่งตีพิมพ์ ซึ่งเป็นพาหนะในการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลไปยังผู้รับ เมื่อนำมาใช้กับการเรียน การสอน หรือส่งเนื้อหาความรู้ไปยังผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนเรียกว่า สื่อการสอน

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง มีการจัดเตรียมและการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน การสอน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ มีระบบอินเทอร์เน็ต มีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนการสอน ครูสามารถเลือกใช้สื่อและแนะนำสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่าง เหมาะสม เช่น สไลด์ คลิปวิดีโอ รูปภาพ ของจริง ผู้เรียนมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ

การประเมินผล

ความหมายของการประเมินผล

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (2564) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การประเมิน (assessment) แผนงาน การดำเนินงาน และผลลัพธ์ อย่างเป็นระบบและตามวัตถุประสงค์ของ แผนงาน หรือโครงการที่กำลังดำเนินงานอยู่หรือเสร็จสมบูรณ์แล้ว โดยวัตถุประสงค์ของการ

ประเมิน คือ เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องและการบรรลุวัตถุประสงค์ ประสิทธิภาพของการพัฒนา ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน

ชุดิมน กระจ์สร้ตึนฐ์ (2556) กล่าวว่า การประเมินผล เป็นกระบวนการนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการวัดมาพิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาเพียงใด มีสิ่งใดที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งประโยชน์ของการวัดและการประเมินผลของการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ นอกจากนี้แล้วผลจากการวัดและการประเมินยังเป็นข้อมูลที่ครูนำมาใช้ในการปรับปรุงการสอนของตนให้มีคุณภาพ และเกิดแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การวัดและการประเมินผลจึงมีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดความมุ่งหมายของการเรียนการสอน และการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ภูมิชนะ เกิดพงษ์ (2555) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึงกระบวนการที่กระทำต่อจากการวัดผลแล้ววินิจฉัยตัดสิน ลงสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดผลอย่างมีกฎเกณฑ์ และมีคุณธรรม เพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว เก่งหรืออ่อน ได้หรือตก เป็นต้น ดังนั้น การวัดผลและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การวัดผลจะทำให้ได้ตัวเลข ปริมาณ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของบุคคล จากนั้นจะนำเอาผลการวัดนี้ไปพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสิน หรือลงสรุปเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งเรียกว่าการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล

นภา หลิมรัตน์ (ม.ป.ป.) การวัดผล (Measurement / Assessment) และการประเมินผล (Evaluation) เป็นองค์ประกอบ หนึ่งของไตรยางค์การศึกษา (Educational Trilogy) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ การศึกษา (Educational Objectives) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) และการ วัดผลการประเมินผล (Evaluation) และรู้จักกันโดยทั่วไปว่า OLE (O = Objectives ; L = Learning experiences ; E = Evaluation) ทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการสอบ โดยทั่วไปเรียกว่า ข้อสอบ (Test format) ซึ่งมีหลายชนิด ไม่ว่าจะ เป็นชนิดใดก็ตาม เครื่องมือ/ข้อสอบ ที่ดีต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความเที่ยงตรง (Validity) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ

- Constructive Validity ความเที่ยงตรงในการสร้างข้อสอบให้สามารถวัดพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียนได้ บางครั้งเรียกว่า ความเที่ยงตรงตามทฤษฎี

- Content Validity เนื้อหาที่วัดมีความถูกต้อง สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัด นอกจากนี้ ความ เที่ยงตรงตามเนื้อหา ยังหมายถึงมีการสุ่มเนื้อหาที่ออกสอบได้เหมาะสมจนสามารถเป็น

ตัวแทนของ รายวิชานั้นๆ (adequate sampling of content) เราสามารถใช้ตารางเนื้อหา (Test blueprint / Table of specification) ช่วยในการให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มี content validity โดยทั่วไปมีข้อแนะนำว่า ในชุดข้อสอบ ใดๆ ควรประกอบด้วยเนื้อหาที่ ต้องรู้ $\approx 60-85\%$ ควรรู้ $\approx 10-35\%$ นำรู้ $\approx 5-10\%$

-Concurrent Validity ความเที่ยงตรงตามสถานการณ์ เช่น ข้อสอบนี้วัดหลักการ การใช้เครื่องมือ A ดังนั้นหากนักศึกษาที่ได้คะแนนสูง ควรใช้เครื่องมือ A เป็น และในทางกลับกัน นักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำควรใช้เครื่องมือ A ไม่เป็น หรือไม่ถูกต้อง

- Predictive Validity ความเที่ยงตรงในการคาดเดา เช่น หากข้อสอบชุดนี้มี Predictive Validity ดี หมายความว่า นักศึกษาที่สอบได้คะแนนสูง คงไม่มีปัญหาในการเรียน และนักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำอาจมีปัญหาในการเรียน เป็นต้น

2. มีความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง ผลของการสอบชุดข้อสอบนั้น ๆ สะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง ไม่ได้มีอิทธิพลของผู้สอนเข้ามาเกี่ยวข้อง อิทธิพลอันเนื่องมาจากผู้สอนเรียกว่า Subjectivity “ข้อสอบที่ดีควรมี Objectivity สูงๆและมีSubjectivity ต่ำ ๆ”
ความเป็นปรนัย ได้แก่ความเป็นปรนัยในการถาม หรือ ความชัดเจนในการถาม คืออ่านแล้วเข้าใจตรงกัน ไม่ต้องการการตีความเพิ่มเติม ความเป็นปรนัยในการให้คะแนน หรือความชัดเจนในการให้คะแนน หมายถึง ตรวจแล้วให้คะแนนตรงกัน ไม่ว่าผู้ตรวจจะเป็นใคร เท่ากับเป็นการสะท้อนผลการกระทำของผู้เรียนเท่านั้น ตัวอย่างชนิดของข้อสอบที่มีความเป็นปรนัยสูงในการให้คะแนน คือข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question : MCQ) ส่วนข้อสอบที่มีความเป็นปรนัยต่ำในการให้คะแนน ได้แก่ ข้อสอบแบบ บรรยาย (Essay) เป็นต้น ความเป็นปรนัย (Objectivity) และความเป็นอัตนัย (Subjectivity) เป็นคุณสมบัติของข้อสอบ ไม่ใช่รูปแบบข้อสอบแบบเลือกตอบ (MCQ) หากไม่ระมัดระวังในการออก ก็อาจกลายเป็นข้อสอบที่ไม่มีความเป็นปรนัยก็ได้และในทางตรงกันข้าม ข้อสอบแบบบรรยาย (Essay) หากระมัดระวังในการ ออกโดยใช้คำพูดที่ชัดเจนจำเพาะเจาะจง อาจเป็นข้อสอบที่มีความเป็นปรนัยได้เช่นกัน ความเป็น "ปรนัย/ อัตนัย" อาจทำให้ผู้สอนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน เนื่องจากการกำหนดเรียกข้อสอบชนิดเลือกตอบ (MCQ) ว่าข้อสอบปรนัย และเรียกข้อสอบแบบบรรยาย (Essay) ว่าข้อสอบอัตนัย โดยนำคำเหล่านั้นผูกเข้ากับรูปแบบ (test format) ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงเป็นคุณสมบัติของข้อสอบ

3. มีความครอบคลุม (Comprehensiveness) ชุดข้อสอบควรมีการ วัดที่ครอบคลุมความสามารถต่างๆ (Competencies) ที่คาดหวังให้เกิดในตัวผู้เรียน ไม่ควรมุ่งเน้นแต่วัดแค่รู้จำ ควรวัดการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา เป็นต้น ในอีกแง่มุมหนึ่งของคุณสมบัติ Comprehensiveness นี้คือการวัดผลในภาพรวมต้องวัดให้ครอบคลุมทั้ง ความรู้ (Cognitive domain) ทักษะ (Psychomotor

domain) และ ทักษะ (Affective domain) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของทั้ง 3 domain ไม่ละเลยบางอย่างไป เพราะผู้เรียนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดเรียนตามที่ครูสอบ (Students learn what we test)

4. มีความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายความว่า หากนำข้อสอบชุดเดิมมาทำการสอบ 2 ครั้ง แล้วให้ผลเหมือนเดิม ซึ่งเป็นการยากที่จะทำการทดสอบชุดข้อสอบใดๆ 2 ครั้ง โดยผู้สอบกลุ่มเดิม ใน ช่วงเวลาห่างกันพอสมควร (1-2 สัปดาห์) โดยผู้สอบไม่รู้ล่วงหน้า ทั้งนี้ปัจจัยต่างๆ เกี่ยวกับผู้สอบจะต้องเหมือนเดิมทุกอย่าง การทดสอบความเชื่อถือ/เชื่อมั่นของข้อสอบแบบนี้เรียกว่าการทำ Test-Retest ดังนั้น นักการศึกษาจึงได้คิดวิธีสะท้อนค่าความเชื่อถือของชุดข้อสอบ โดยใช้ค่าสถิติในการหาค่า Reliability โดยไม่ต้องให้ผู้สอบสอบ 2 ครั้ง เรียกค่าความเชื่อมั่นดังกล่าวว่า ค่าคงที่ภายใน (Internal consistency) ใช้สัญลักษณ์ว่า r_{tt} สูตรในการหาค่า r_{tt} มีหลายสูตร เช่น KR 20, KR 21, Alpha coefficient (Cronbach alpha method) เป็นต้น

5. มีความยากง่ายพอเหมาะ (Appropriate difficulty) ข้อสอบที่ดีต้องมีความยากง่ายพอเหมาะ ไม่ยากเกินไปจนไม่มีใครตอบถูก เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นครูจะไม่สามารถได้ข้อมูลย้อนกลับว่าการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ในทางตรงกันข้าม ข้อสอบไม่ควรง่ายเกินไปจนผู้เรียนไม่ต้องใช้ความพยายามในการศึกษา ก็สามารถทำข้อสอบได้ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ฝึกตนเองให้เต็มศักยภาพดังนั้นจึง แนะนำให้สร้างข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายปานกลาง โดยมีข้อแนะนำว่าในแต่ละชุดข้อสอบควรมีข้อสอบ ที่มีค่าความยากง่ายปานกลาง $\approx 50\%$; ยาก $\approx 25\%$; และ ง่าย $\approx 25\%$

6. มีค่าอำนาจจำแนกดี (Good discrimination power) ข้อสอบที่ดีควรมีค่าอำนาจจำแนกที่ดี สามารถแยกผู้เรียนที่เก่งและอ่อนออกจากกันได้ดี

7. สร้างง่าย ใช้ง่าย ใช้สะดวก คุ่มค่า (Feasibility, Practicability, Usability) ข้อสอบที่ดี นอกจากจะมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นแล้วยังควรต้องใช้ได้ง่าย ไม่ยุ่งยากในการจัดสอบ เป็นที่ยอมรับทั้ง ผู้สอนและผู้เรียน

การวัดผลการประเมินผล จัดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในไตรยางค์การศึกษา จนกระทั่งมีการกล่าวอ้างว่า “Evaluations shape up study” ผู้เรียนจะเรียนตามสิ่งที่เขาคาดว่าจะถูกสอบ ดังนั้น หากผู้สอนระมัดระวังหรือให้ความสำคัญในการออกข้อสอบ สามารถกำกับกับการเรียนรู้ไปในทิศทางที่ ต้องการได้ด้วยนอกเหนือจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะมีประสิทธิภาพในการกำกับการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าด้วยซ้ำ สิ่งที่ผู้สอนควรจะต้องตระหนักเกี่ยวกับการประเมินผลคือ

1. ต้องชัดเจนว่าต้องการวัดอะไร เพื่ออะไร
2. ต้องเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลให้เหมาะสม สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด
3. ควรใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพราะเครื่องมือแต่ละชนิดมีข้อจำกัดแตกต่างกัน
4. ตระหนักว่าการวัดผลไม่ใช่จุดสิ้นสุดของการเรียนการสอน ควรนำผลไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การเรียนการสอนในโอกาสต่อไปอย่างต่อเนื่องดังวงจรการวัดผล (Evaluation cycle)

ผู้ที่สามารถบอกได้ว่าข้อสอบดีหรือไม่ ได้แก่ ผู้รู้ในเนื้อหาต่างๆ (Content expert) และนักการศึกษาที่มีความรู้เรื่องการวัดผล (Test technician) ผู้สอนที่มีได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรงหากทำความเข้าใจ/เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ก็สามารถมีบทบาทเป็น Test technician ไปในตัวได้ด้วย ทั้งนี้เพื่อส่งผลให้ได้ข้อสอบที่ดีได้ผลการวัดที่น่าเชื่อถือและนำไปสู่การประเมินผลที่ถูกต้อง

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สมชาย รัตนทองคำ (2560) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และการบวนการจัดการเรียนการสอนว่า ได้ดำเนินการบรรลุ หรือเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งการวัดและประเมินผลทางการศึกษานั้นมักจะเกี่ยวข้องกับคำ 3 คำ คือ การทดสอบ การวัดผล และการประเมินผล ซึ่งมีความหมายแตกต่างกัน การวัดและประเมินผลทางการศึกษานั้น มักจะวัดเป็น 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

ชุตินันท์ กระแสสินธุ์ (2556) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ควรยึดหลักการของการประเมินผลเพื่อการค้นหา และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินตามสภาพจริงที่มุ่งรวบรวมสารสนเทศของพัฒนาการและการเรียน
2. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินตามสภาพจริงที่มุ่งเน้นพัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างเด่นชัด
3. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการประเมินสภาพจริงให้ความสำคัญกับจุดเด่นของผู้เรียน
4. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่เป็นผลมาจากการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่สถานการณ์สอดคล้องกับชีวิตจริง

6. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่อาศัย การปฏิบัติ

7. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่สอดคล้อง กลมกลืนกับการเรียนการสอน

8. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่เน้นการ เรียนรู้อย่างมีจุดมุ่งหมาย

9. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่ต้อง ดำเนินการควบคู่ไปกับทุกสภาพแวดล้อม

10. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่สามารถให้ ภาพเรื่องราวการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนทั่ว ๆ ไปและกว้างขวาง

11. การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการประเมินสภาพจริงต้องอาศัย ความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครอง ผู้สอน และผู้เรียน รวมทั้งบุคคลในวิชาชีพอื่น ๆ ตาม ความจำเป็น

ภูมิชนะ เกิดพงษ์ (2555) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เกี่ยวข้องกับกระบวนการ เรียนการสอนตลอดเวลา ซึ่งจุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผลนั้น ไม่ใช่เฉพาะการนำผลการ วัดไปตัดสินได้-ตก หรือใครควรจะได้เกรดอะไรเท่านั้น แต่ควรนำผลการวัดและประเมินนี้ไปใช้ให้ เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในหลาย ๆ ลักษณะดังนี้

1. เพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึงการวัดผลและประเมินผลเพื่อดูว่า นักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใด ตอนใด แล้วครูพยายามสอนให้นักเรียนเกิดความรู้ มี ความเจริญงอกงามตามศักยภาพของตนเอง จุดมุ่งหมายข้อนี้สำคัญมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น ปรัชญาการวัดผลการศึกษา

2. เพื่อจัดตำแหน่ง (placement) การวัดผลและประเมินผลวิธีนี้ เพื่อเปรียบเทียบตนเองกับ คนอื่นๆ โดยอาศัยกลุ่มเป็นเกณฑ์ว่าใครเด่น-ค้อย ใครได้อันดับที่ 1 ใครสอบได้-ตก หรือใครควรได้ เกรดอะไร เป็นต้น การวัดผลและประเมินผลวิธีนี้เหมาะสำหรับการตัดสินผลการเรียนแบบอิงกลุ่ม และการคัดเลือกคนเข้าทำงาน

3. เพื่อวินิจฉัย (diagnostic) เป็นการวัดผลและประเมินผลที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อหาความ บกพร่องของผู้เรียนว่าวิชาที่เรียนนั้นมีจุดบกพร่องตอนใด เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ซ่อม เสริมส่วนที่ขาดหายไปให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในกระบวนการเรียนการสอนเรียกว่าการวัดผลย่อย (formative measurement)

4. เพื่อเปรียบเทียบ (assessment) เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบตนเอง หรือ เพื่อดูความงอกงามของเด็กแต่ละคนในช่วงเวลาที่ต่างกัน ว่าเจริญงอกงามเพิ่มขึ้นกว่าเดิมมากน้อยเพียงใด เช่น การเปรียบเทียบผลก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test)

5. เพื่อพยากรณ์ (prediction) เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อทำนายอนาคตต่อไปว่าจะเป็นอย่างไรมันคือเมื่อเด็กคนหนึ่งสอบแล้วสามารถรู้อนาคตได้เลยว่า ถ้าการเรียนของเด็กอยู่ในลักษณะนี้ต่อไปแล้วการเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในเรื่องของการแนะนำการศึกษาว่านักเรียนควรเรียนสาขาใด หรืออาชีพใดจึงจะเรียนได้สำเร็จ แบบทดสอบที่ใช้วัด จุดมุ่งหมายในข้อนี้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความถนัด (aptitude test) แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญา (intelligence test) เป็นต้น

6. เพื่อประเมินผล (evaluation) เป็นการนำผลที่ได้จากการวัดไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินลงสรุปให้คุณค่าของการศึกษา หลักสูตรหรือ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลว่าเหมาะสมหรือไม่ และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

การวัดประเมินผลการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย ได้แก่ การวัดผล (measurement) และการประเมินผล (assessment) ทั้งการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก ในทางการศึกษาจึงมักใช้คำว่า “การวัดประเมินผล” ในการออกแบบ การเรียนการสอนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้นั้น การวัดประเมินผลในที่นี้จึง หมายถึงการวัดประเมินผลการเรียนรู้ (assessment of learning) ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินคุณค่าในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานทางวิชาการในเชิงสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารสนเทศดังกล่าวนำไปใช้ในการกำหนดระดับคะแนนให้ ผู้เรียนรวมทั้งใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2555)

จุดมุ่งหมายของการวัดประเมินผลการเรียนรู้

การวัดประเมินผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

- 1) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2) ทำให้ทราบจุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสามารถนำสารสนเทศไปใช้วางแผนแก้ไขปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม
- 3) ประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้ในการเรียนการสอน

- 4) ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตร
- 5) ประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของผู้สอน
- 6) สื่อสารให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

หลักการของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้มีหลักการที่ควรคำนึงถึง ดังนี้

- 1) การวัดประเมินผล ผู้เรียนควรเป็นกระบวนการที่กระทำต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก
- 2) ควรใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดหลายด้าน เพราะการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถในการปฏิบัติงาน เจตคติและค่านิยม กระบวนการคิด การแก้ปัญหา ดังนั้นในการวัดประเมินผลผู้เรียนควรให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ทุกด้าน และใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งในสถานการณ์ที่แตกต่างกันเพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ครบถ้วนพอเพียงต่อการประเมินเพื่อตัดสินผู้เรียน
- 3) ควรเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับสิ่งที่วัด
- 4) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ควรประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย ไม่ใช่ เฉพาะแต่ผู้สอนเท่านั้น แต่ควรรวมถึงผู้ปกครอง เพื่อนร่วมชั้น และตัวผู้เรียนเอง เพราะจะช่วยให้ รับทราบข้อมูลจากมุมมองที่แตกต่าง และหลากหลายจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน จึงย่อม ดีกว่าข้อมูลจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว
- 5) การประเมินตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการวัดประเมินผล ช่วยให้ผู้เรียนมีความ รับผิดชอบการเรียนรู้ของตัวเองและพัฒนาตนเอง
- 6) การวัดประเมินผลและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน การประเมินผลต้องมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน

สรุป การประเมินผลผู้เรียน หมายถึง การออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอน สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย เปิดโอกาสให้ผู้เรียน เพื่อนในชั้นเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ นำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินการได้ และเพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสามารถรองรับการเปิดภาคเรียนให้เหมาะสมในแต่ละภูมิภาคของประเทศนั้น นางสาวตรีสุข เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่สถานศึกษาสามารถใช้รูปแบบการเรียนการสอนในแต่ละภูมิภาคของประเทศที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ให้ถือแนวปฏิบัติที่สอดคล้องและเป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ของสถานศึกษา ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมความพร้อม โดยมีการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ไว้ ทั้งหมด 5 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. การเรียนแบบ On- site คือ การจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียน เดินทางมาเรียนที่โรงเรียน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ ที่มีการแบ่งชั้นเรียนตามจำนวนผู้เรียน สำหรับในสถานการณ์โควิด-19 การจัดการเรียนแบบ On-site เหมาะสำหรับ โรงเรียนที่มีปริมาณนักเรียนน้อยสามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการด้านสาธารณสุข

2. การเรียนแบบ On-Air คือการจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาบทเรียนต่างๆ ผ่านช่องทางของระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV หรือช่องทาง YouTube

3. การเรียนแบบ On-Line คือ การจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Google Classroom, Zoom, MST หรือ Line ตามความเหมาะสม รวมทั้งสื่อการสอนออนไลน์

4. การเรียนแบบ On-demand คือ การจัดการเรียนการสอน โดยครูใช้สื่อการเรียนการสอนผ่านระบบแอปพลิเคชัน

5. การเรียนแบบ On- hand คือ การจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนเดินทางไปแจกเอกสารใบงานให้กับนักเรียนที่บ้าน เพื่อนักเรียนได้เรียนในกรณีที่ไม่สามารถเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้

การเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ จะต้องได้รับการยินยอมจาก ศบค. ของแต่ละจังหวัด เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่ได้บนพื้นฐานความปลอดภัยทั้งครูผู้สอนและนักเรียนเป็นอันดับแรก (17-5-2564 : สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ : ออนไลน์)

กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้ถอดบทเรียนการจัดการศึกษาเพื่อรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในระลอกที่ผ่านมา ทำให้ต้องคิดหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับแต่ละโรงเรียน เพราะในแต่ละพื้นที่มีการแพร่ระบาดของโรคที่แตกต่างกันตามที่ ศบค.กำหนด ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) จึงไม่กำหนดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพื่อให้ทุกโรงเรียนจัดการเรียนการสอนเหมือนกันทั้งหมด โดยได้คํายอขอรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนเป็น 5 รูปแบบ เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการรับมือกับการแพร่ระบาดระลอกใหม่นี้ คือ

1. On-site เป็นการเรียนการสอนที่โรงเรียนสามารถจัดได้ หากสถานการณ์ไม่รุนแรงและสามารถควบคุมได้ โดยมีมาตรการเฝ้าระวังตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.)

2. On-air เป็นการเรียนการสอนผ่านมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือ DLTV หากสถานการณ์ยังรุนแรงและควบคุมไม่ได้

3. On-demand เป็นการเรียนการสอนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ ได้ โดยโรงเรียนสามารถเลือกใช้แอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน

4. On-line เป็นการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ โรงเรียนจะต้องจัดหาสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนและนักเรียน

5. On-hand เป็นการเรียนการสอนที่บ้านของนักเรียน โดยใช้เอกสาร เช่น หนังสือแบบฝึกหัดใบงาน รวมทั้งการเรียนรู้ในรูปแบบผสมผสาน หรืออาจใช้วิธีอื่นๆ เช่น โทรทัศน์ คลิปวิดีโอ เป็นต้น (12-6-2564: Spring: ออนไลน์)

สำหรับการบริหารจัดการด้านการศึกษาของ โรงเรียนที่สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้มีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในปี 2020 เน้นและส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนแบบ 4 On และในปัจจุบัน คือปี 2021-2022 ได้เพิ่มการบริหารจัดการการเรียนการสอนเป็น 5 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. On Line เป็นการเรียนการสอนโดยครูสอนผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Google Classroom Zoom, MST หรือ Line ตามความเหมาะสม รวมทั้งการใช้สื่อการสอนออนไลน์อื่นๆ และให้จัดการเรียนการสอนเสมือนการเรียนที่โรงเรียน

2. On Air เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนจะมอบหมายให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาบทเรียนต่างๆ ผ่านช่องทางของระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV หรือช่องทาง YouTube ตามเนื้อหาบทเรียนที่นักเรียนจะต้องเรียนตามช่วงชั้นนั้นๆ

3. On Hand เป็นการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่ไม่สามารถเรียนผ่านระบบ On Line ได้ เนื่องจากขาดอุปกรณ์ในการเรียน ซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้จัดส่งหนังสือ แบบเรียน แบบฝึกหัด หรือใบงานที่จัดทำขึ้นไปยังนักเรียน โดยตรงหรือผ่านผู้ปกครอง

4. On Site เป็นการจัดการเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยให้นักเรียนเดินทางมาเรียนที่โรงเรียน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ มีการแบ่งชั้นเรียนตามจำนวนผู้เรียน สำหรับในสถานการณ์โควิด-19 การจัดการเรียนแบบ On-site เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีปริมาณนักเรียนน้อย สามารถจัดพื้นที่แบบเว้นระยะห่างและเข้มงวดการสวมหน้ากากอนามัยตามมาตรการด้านสาธารณสุข

5. On School Line เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้มอบเป็นนโยบายให้กับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนผ่านช่องทาง Group Line ของแต่ละห้องเรียน ซึ่งเดิมเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองและนักเรียน รวมถึงใช้เป็นช่องทางการมอบหมายงาน หรือส่งการบ้าน โดยให้แต่ละโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์และผู้เรียน

ผลกระทบของสถานการณ์โควิดที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

เก็จจกน ก เอื้อวงศ์ และคณะ(2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2564) โดยผลการศึกษาวิจัย พบว่า ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์ผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.1 ผลกระทบทางบวกของสถานการณ์โควิด-19 ต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในส่วนของผลกระทบทางบวกต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษานี้ จำแนกการนำเสนอ ออกเป็น

- 1) ผลกระทบทางบวกต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
- 2) ผลกระทบทางบวกต่อการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู
- 3) ผลกระทบทางบวกต่อผู้เรียน และ
- 4) ผลกระทบทางบวกต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ดังสรุปสาระสำคัญต่อไปนี้

1.2.1.1 ผลกระทบทางบวกต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่พบว่า สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนแผนและเป้าหมายในการจัดการศึกษา ปรับวิธีการนิเทศ การกำกับติดตาม และการประเมินผลการศึกษา

ใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในระดับมาก ซึ่งมองได้ว่าเป็นผลกระทบทางบวกต่อระบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มีการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จากข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า มีผลกระทบทางบวกที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ สรุปได้ดังนี้

1) สถานการณ์โควิดทำให้สถานศึกษามีการปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้มีคุณภาพสูงขึ้น และได้รับงบประมาณเพื่อจัดการศึกษามากขึ้น โดยสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อการปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต การพัฒนาสื่อไอที และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอน

2) การปรับลดขนาดห้องเรียน ทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและใกล้ชิดขึ้น โดยโรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการเว้นระยะห่าง ทำให้มีการปรับจำนวนนักเรียนให้เหลือเพียงห้องละ 20 – 25 คน มีผลให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้ทั่วถึงขึ้น 3) มีการนำรูปแบบการสอนและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ ทำให้การจัดการเรียน การสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่นการจัดการเรียนการสอนด้วย DLTV และ การสอนผ่านแอปพลิเคชัน เป็นต้น

3) มีการนำวิธีการวัดประเมินผลใหม่ๆ มาใช้มากขึ้น ทั้งการพิจารณาจากชิ้นงานของนักเรียน การวัดผลเชิงประจักษ์ การประเมินตามสภาพจริง และการให้คะแนนแบบรูบริค เป็นต้น

1.2.1.2 ผลกระทบทางบวกต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่พบว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษา รูปแบบต่างๆ ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ครูต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และครูต้องเปลี่ยนวิธีสอน วิธีการวัดผลประเมินผล ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในระดับมาก ข้อมูลเชิงปริมาณข้างต้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่พบว่า

- 1) ผู้บริหารและครูได้พัฒนาตนเองด้าน ICT เพื่อการจัดการศึกษา โดยสถานการณ์โควิดเปรียบเสมือนตัวเร่งให้ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาตนเอง
- 2) ครูมีความกระตือรือร้นในการปรับรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- 3) ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง แม้ช่วงที่เปิดเรียนปกติแล้วซึ่งเป็นผลจากการได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีช่วงที่ผ่านมา
- 4) ครูได้พัฒนาตนเองผ่านระบบออนไลน์ที่ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายทั้ง

เรื่องค่าลงทะเบียน ค่าที่พัก และค่าเดินทาง

- 5) ครูมีเวลาในการส่งผลงานทางวิชาการมากขึ้น เนื่องจากหน่วยงานที่
รับประเมินผลงานทางวิชาการขยายเวลาให้มากขึ้น
- 6) ครูได้ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนมากขึ้น เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้
ครูต้องออกไปพบนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อแจกใบงาน ช่วยผู้ปกครองปรับเครื่องรับโทรทัศน์/
ปรับสมาร์ตโฟน และเพื่อสำรวจข้อมูลต่างๆ
- 7) ครูได้รับความชื่นชมจากผู้ปกครองมากขึ้น เนื่องจากผู้ปกครองรับรู้
ถึงความยากลำบาก และความวิริยะอุตสาหะในการทำงานของครู
- 8) ครูมีความสามัคคี ร่วมมือและช่วยเหลือกันมากขึ้น เนื่องจากครูต้อง
ช่วยเหลือ พึ่งพากันในช่วงวิกฤติที่มีงานมากขึ้น ต้องเหนื่อยยากลำบากร่วมกัน ทำให้เห็นอกเห็นใจ
และสามัคคีกันมากขึ้น

1.2.1.3 ผลกระทบทางบวกต่อผู้เรียน

- จากข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่าผลทางบวกที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในระดับมาก
ได้แก่
- 1) ครูและผู้ปกครองมีโอกาสได้ร่วมกันดูแลการเรียนรู้ของนักเรียนมาก
ขึ้น
  - 2) นักเรียนสามารถใช้เวลากับผู้ปกครองและครอบครัวได้มากขึ้น
  - 3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด -19
มากขึ้น
  - 4) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 มาก
ขึ้น
  - 5) นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้เมื่อต้องการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี
  - 6) นักเรียนมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากขึ้น
  - 7) นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียน เป็นการเรียนรู้จากออนไลน์และ
แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ มากขึ้น และผลกระทบทางบวกในระดับปานกลาง ได้แก่ นักเรียนสามารถลด
เวลา ความเสี่ยง และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงเรียน ข้อมูลเชิงปริมาณข้างต้นสอดคล้องกับ
ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่พบว่า
- 1) นักเรียนมีโอกาสในการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีมากขึ้น โดยการที่
โรงเรียน ใช้รูปแบบการสอน Online ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ผ่าน
เทคโนโลยีได้มากขึ้น

2) การเรียนในสถานการณ์โควิดทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ กับตัวเองเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเรียนอยู่ที่บ้าน ไม่มีผู้ควบคุม ทำให้ต้องมีวินัย และรับผิดชอบต่อการเรียนมากขึ้น

3) นักเรียนมีวินัย สงบและมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากสถานการณ์โควิด ทำให้ต้องมีมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการติดโรค ทั้งการเว้นระยะห่าง การทำความสะอาดก่อนเข้า โรงเรียน/ก่อนและหลังทานอาหาร ทำให้นักเรียนมีวินัย สงบ และมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น

4) การเรียน Online หรือผ่านทีวีสามารถลดค่าใช้จ่ายได้ โดยนักเรียนจำนวนหนึ่ง มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวอินเทอร์เน็ตและสมาร์ตโฟนเป็นปกติอยู่แล้ว การเรียนออนไลน์ไม่ได้ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม แต่กลับช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนที่โรงเรียน

1.2.1.4 ผลกระทบทางบวกต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

จากข้อมูลเชิงปริมาณที่พบว่า สถานการณ์โควิดมีผลกระทบทางบวกในระดับมาก คือ ผู้ปกครองต้องติดต่อสื่อสารเพื่อรับข่าวสารจากทางโรงเรียนมากขึ้น และผลกระทบในระดับปานกลาง คือ ชุมชนและท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่พบว่า สถานการณ์โควิดส่งผลทางบวกเกี่ยวกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ดังนี้

1) ชุมชนให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษามากขึ้น โดยสถานการณ์โควิดทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และหน่วยงานต่างๆ เข้ามาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่โรงเรียนมากขึ้นกว่าสถานการณ์ปกติทั่วไป

2) ผู้ปกครองเข้าใจและมีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษาดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองเข้ามาติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียนมากขึ้น ทำให้เห็นสภาพการทำงานของโรงเรียนที่ต้องทำงานด้วยความ ลำบาก เหนื่อยยาก ทำให้เกิดความเข้าใจ มีทัศนคติและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานมากขึ้น

1.2.2 ผลกระทบทางลบของสถานการณ์โควิด-19 ต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในส่วนของผลกระทบทางลบต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษานี้ จำแนกการนำเสนอออกเป็น

- 1) ผลกระทบทางลบต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
- 2) ผลกระทบทางลบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู
- 3) ผลกระทบทางลบต่อผู้เรียน
- 4) ผลกระทบทางลบต่อ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ดังสรุปสาระสำคัญ

ต่อไปนี้เป็น

1.2.2.1 ผลกระทบทางลบต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จากข้อมูลเชิงปริมาณ พบผลกระทบทางลบในระดับปานกลางในเรื่อง

- 1) คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง
- 2) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารสถานศึกษาลำช้าและไม่เพียงพอ
- 3) อาคารสถานที่ ที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ
- 4) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารไม่เพียงพอ

และสัญญาณไม่เสถียร

5) วัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อโรคไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) นักเรียนหายไปจากการเรียนในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด โดยสถานศึกษาหลายแห่งให้ข้อมูลว่าช่วงสถานการณ์โควิดระบายนักเรียนอยู่เรียนไม่ครบ ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ติดตามผู้ปกครองไปอยู่ต่างจังหวัดเนื่องจากผู้ปกครองตกงาน ไม่มีอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ และเมื่อเปิดเรียนก็ยังมีนักเรียนมาเรียนไม่ครบเนื่องจากไม่สะดวกหรือไม่พึงพอใจกับการสลับวันเรียน

2) สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยช่วงโควิดสถานศึกษามีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปพบนักเรียน ค่าอินเทอร์เน็ต ค่ากล่องทีวี ค่าซื้อวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ฯลฯ แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มจากต้นสังกัด

3) หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นๆ ขอข้อมูลจำนวนมากจากสถานศึกษา ทำให้เป็นภาระและกระทบต่อเวลาในการจัดการเรียนการสอน ขณะที่โรงเรียนเองต้องปรับตัวอย่างมากและมีภาระมากขึ้นอยู่แล้ว

4) คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนโดยรวมลดลง โดยทั้งผู้บริหาร และครูเห็นตรงกันว่าช่วงสถานการณ์โควิด คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาลดลงเมื่อเทียบกับสถานการณ์ปกติ ซึ่งเป็นผลจากความไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้าน

1.2.2.2 ผลกระทบทางลบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู จากข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าสถานการณ์โควิด ส่งผลทางลบในระดับมากต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู ในเรื่อง

- 1) ครูมีภาระงานในการจัดการเรียนรู้และการดูแลนักเรียนมากขึ้น
- 2) ครูมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน

ผู้ปกครองมากขึ้น

3) ครูต้องให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียนและ

4) ครูมีเวลาในการพักผ่อน/ดูแลครอบครัวของตนเองน้อยลง

5) ครูวิตกกังวลว่าผลการเรียนของนักเรียนจะตกต่ำลง

ประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อระดับปานกลาง ได้แก่

1) คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง

2) ครูขาดขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้

3) ครูมีความท้อแท้ในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

4) ครูวิตกกังวลเรื่องสถานศึกษาขาดความพร้อมในการจัดการเรียนรู้

ในส่วนของคุณภาพเชิงคุณภาพ พบว่ามีผลกระทบทางลบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ สรุปได้ดังนี้

1) ภาระงานของผู้บริหารและครูมีมากขึ้น เนื่องจากต้องปรับหลักสูตร การสอนใหม่ การแบ่งซอยห้องเรียน การสลับวันมาเรียน การสอน Online, On-air, On hand และ ผสมวิธี รวมทั้งการ จัดระบบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อ ล้วนแต่ทำให้ภาระงานของผู้บริหารและครูมีมากขึ้น

2) ครูบางส่วนเครียด มีความกังวลกับการสอนรูปแบบใหม่และไม่ถนัดกับการสอน โดยต้องใส่แมสก์ โดยครูส่วนใหญ่ไม่มีทักษะในการใช้รูปแบบการสอนแบบใหม่ ไม่คุ้นเคยกับการใช้ เทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ทำให้กังวลและเหนื่อยกว่าปกติ

3) ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากภาระงานมีมากขึ้น ขณะที่ทรัพยากรไม่เพียงพอและบุคคลภายนอกไม่เข้าใจถึงภาระงานของครู ส่งผลให้ครูรู้สึกว่าคุณขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน

4) คุณภาพการจัดการเรียนการสอนลดลง โดยทั้งผู้บริหารและครูยอมรับว่า ช่วงสถานการณ์โควิด คุณภาพการจัดการเรียนการสอนลดลง ทั้งนี้เพราะภาระงานที่มากขึ้น ครูเหนื่อยล้า มากขึ้น สถานศึกษาขาดแคลนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน ผู้เรียนขาดความพร้อมในการเรียน ฯลฯ ทั้งหมด ล้วนส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนลดลง

1.2.2.3 ผลกระทบทางลบต่อผู้เรียน

จากข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ผลกระทบทางลบที่เกิดกับผู้เรียนในระดับมากที่สุดคือ

1) นักเรียนต้องปรับเวลา สถานที่และวิธีการในการเรียนใหม่

2) นักเรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับผลการเรียน

สำหรับผลกระทบทางลบในระดับปานกลาง ได้แก่

- 1) นักเรียนไม่สามารถใช้อาคารสถานที่ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน ได้เรียนโรงอาหาร ห้องพยาบาล สนามฯ ได้สะดวก
- 2) นักเรียนได้รับการฝึกทักษะการปฏิบัติในรายวิชาน้อยลง
- 3) นักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน
- 4) นักเรียนและผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
- 5) นักเรียนเสียโอกาสในการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก
- 6) โรงเรียนขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อโรค

ในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพ มีข้อค้นพบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

- 1) นักเรียนเสียโอกาสในการเรียนจากการปฏิบัติจริง โดยการเรียนรู้ Online หรือ On air ได้เรียนเพียงทฤษฎีหรือได้เห็นเพียงการสาธิต แต่ไม่ได้ทดลอง หรือฝึกปฏิบัติจริง ทำให้ขาดทักษะ และเข้าใจได้ยากกว่าการปฏิบัติจริง
- 2) การไม่มีโอกาสใช้ห้องปฏิบัติการ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในการเรียนรู้ ทำให้เสียโอกาส ในการเรียนรู้
- 3) การเรียน Online ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการเรียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องเสียค่าอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เสียค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้น และกรณีที่ไม่มีอุปกรณ์ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อหา อุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียน Online
- 4) นักเรียนต้องปรับตัวทั้งในเรื่องเวลาเรียน การใช้สถานที่ และวิธีการเรียน เนื่องจากการปรับตารางเรียน สถานที่เรียน วิธีการเรียน วิธีการวัดผลประเมินผลใหม่
- 5) การเรียน Online ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ และมีความกังวลต่อผลการเรียน เนื่องจากนักเรียนเบื่อหน่ายกับการนั่งอยู่หน้าจอตลอดเวลา ไม่มีเพื่อน ให้พูดคุย และส่งผลให้ขาดความกระตือรือร้น
- 6) นักเรียนเหนื่อยล้าและเบื่อหน่ายกับการเรียน เนื่องจากต้องมีการเรียนชดเชยเวลา ที่ขาดหายไป ทำให้ต้องเรียนนานขึ้นในแต่ละวัน ทำให้เหนื่อยล้าและเบื่อหน่ายต่อการเรียน และการสลับ วันมาเรียนทำให้ต้องเรียนทั้ง Onsite ,On air, และ On hand ซึ่งทำให้มีการบ้านมากขึ้น ทำให้เหนื่อยล้า และเบื่อหน่าย

1.2.2.4 ผลกระทบทางลบต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

จากข้อมูลเชิงปริมาณพบผลกระทบทางลบต่อผู้ปกครองในระดับมากหลายประการ ได้แก่

- 1) ผู้ปกครองต้องจัดเวลาเพื่อช่วยเหลือการเรียนรู้ของบุตรหลานเพิ่มขึ้น
- 2) ผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความพร้อมในการเรียนให้กับบุตรหลาน
- 3) ผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคให้กับบุตรหลาน
- 4) ผู้ปกครองต้องหาความรู้เพิ่มเติมในบทเรียนเพื่อให้สามารถ ช่วยเหลือส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน
- 5) ผู้ปกครองต้องหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลานมากขึ้น
- 6) ผู้ปกครองต้องจัดสถานที่/บ้านให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน
- 7) ผู้ปกครองมีภาระในการช่วยเหลือการเรียนรู้ของบุตรหลานเพิ่มขึ้น
- 8) ผู้ปกครองมีภาวะตึงเครียดที่ต้องดูแลบุตรหลานเพิ่มขึ้น
- 9) ผู้ปกครองมีความวิตกกังวลว่าบุตรหลานจะเรียนรู้ได้ไม่ดี
- 10) ผู้ปกครองมีความวิตกกังวลว่าตนเองจะดูแลและสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลานได้ไม่ดี

นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบทางลบต่อผู้ปกครองในระดับปานกลางอีกหนึ่งประเด็น คือ ผู้ปกครองรู้สึกว่าคุณเสียเวลา และเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ สรุปได้ดังนี้ คือ

- 1) ผู้ปกครองเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเพื่อสนับสนุนการเรียนของบุตรหลาน เนื่องจากการเรียน Online, On air ล้วนต้องใช้อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการเรียน
- 2) ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลนักเรียนระหว่างหยุดเรียนที่บ้าน และมีผลกระทบต่อการจัดเวลา และการดูแลเรื่องการเรียนของนักเรียน
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง และสถานศึกษาเอกชนบางแห่ง ลดลง เนื่องจาก มาตรการป้องกัน โรคทำให้ผู้ปกครองกับครู/โรงเรียนห่างเหินกันมากกว่า สถานการณ์ปกติ

สำนักงานการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติความเป็นมา

กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาตั้งแต่เริ่มสถาปนาในปี พ.ศ. 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 โดยรับโอนการจัดการศึกษาจาก 2 หน่วยงาน คือ เทศบาลนครหลวงและองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งหน่วยงานทั้งสองได้ถือกำเนิดเมื่อปี พ.ศ.2514 จากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 และ 25 โดยเทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานคร เป็น การยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาจากเทศบาลนครหลวงกรุงเทพและเทศบาลนคร ธานี ทั้งนี้ โดยเทศบาลทั้งสองรับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2481 และองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธานี เป็นการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษา จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดธานี โดยองค์การทั้งสอง โอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปีพ.ศ.2509 สำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงาน 1 ในการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการจัดการศึกษา ขึ้น พื้นฐานประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานครมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการศึกษา จัดทำ และพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ส่งเสริมให้การจัดการศึกษาในระบบมี คุณภาพ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เป็นศูนย์กลางเครือข่ายสารสนเทศ ด้านการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 เขตของกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสำนักงานการศึกษา

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569)

วิสัยทัศน์

“จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้อัครักษณ์ผู้เรียนแห่งมหานคร ที่พร้อม ด้วยคุณธรรม”

อัครักษณ์ผู้เรียนแห่งมหานคร

“รู้หน้าที่ มีจิตสาธารณะ รักสิ่งแวดลอม เป็นนักรที่พร้อมรับทุกการเปลี่ยนแปลง”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์แห่งมหานคร
3. เสริมสร้างประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
4. ส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา
5. เสริมสร้าง และพัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง

ยุทธศาสตร์

1. ยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
2. พัฒนาผู้เรียนตามอัตลักษณ์แห่งมหานคร
3. ยกระดับประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
4. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา
5. พัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง

เป้าประสงค์ของหน่วยงาน

เป้าประสงค์ที่ 1 เด็กที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาตามความต้องการ

เป้าประสงค์ที่ 2 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่งสามารถให้บริการการศึกษาสำหรับผู้เรียนในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ

เป้าประสงค์ที่ 3 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

เป้าประสงค์ที่ 4 คณาครูสู่อำเภอเรียน

เป้าประสงค์ที่ 5 ผู้เรียนมีชั่วโมงเข้าเรียนครบตามโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

สรุปข้อมูลทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่สำคัญ ปีการศึกษา 2564

โรงเรียน

- จำนวน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 437 โรงเรียน

1. จำแนกตามโรงเรียนที่เปิดสอน

- อนุบาลศึกษา และประถมศึกษา จำนวน 327 โรงเรียน
- ประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน
- ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 โรงเรียน
- อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 99 โรงเรียน
- อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จำนวน 3 โรงเรียน
- มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 6 โรงเรียน

2. ขนาดโรงเรียน

จำแนกตามจำนวนนักเรียน

2.1 ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 400 คน)	จำนวน 184	โรงเรียน
2.2 ขนาดกลาง (นักเรียน 401 - 800 คน)	จำนวน 129	โรงเรียน
2.3 ขนาดใหญ่ (มากกว่า 800 คน ขึ้นไป)	จำนวน 124	โรงเรียน

นักเรียน

- จำนวนนักเรียน มีทั้งสิ้น 286,719 คน

1. จำแนกตามเพศ

เพศชาย	จำนวน	149,531 คน
เพศหญิง	จำนวน	137,188 คน

2. จำแนกตามชั้นเรียน

2.1 ก่อนประถมศึกษา จำนวน 47,833 คน

อนุบาล 1	จำนวน	22,544	คน
อนุบาล 2	จำนวน	25,339	คน

2.2 ประถมศึกษา จำนวน 200,014 คน

ประถมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	34,586	คน
ประถมศึกษาปีที่ 2	จำนวน	31,840	คน
ประถมศึกษาปีที่ 3	จำนวน	32,589	คน
ประถมศึกษาปีที่ 4	จำนวน	32,749	คน

ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33,955 คน

ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 34,295 คน

2.3 มัธยมศึกษา จำนวน 38,822 คน

มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 35,404 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13,333 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 11,977 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10,094 คน

มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3,418 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1,381 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1,018 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,019 คน

นักเรียนการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม)

1. จำนวนนักเรียนการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวนทั้งสิ้น 4,045 คน

เพศชาย จำนวน 2,988 คน

เพศหญิง จำนวน 1,057 คน

2. จำแนกตามประเภทความบกพร่อง

ประเภทความบกพร่อง	เพศชาย	เพศหญิง	จำนวน
2.1 สติปัญญา	920	464	จำนวน 1,384 คน
2.2 เรียนรู้	1,094	353	จำนวน 1,447 คน
2.3 มองเห็น	4	3	จำนวน 7 คน
2.4 ได้ยิน	35	10	จำนวน 45 คน
2.5 พุศ/ภาษา	33	8	จำนวน 41 คน
2.6 ร่างกายสุขภาพ	53	38	จำนวน 91 คน
2.7 อารมณ์พฤติกรรม	340	67	จำนวน 407 คน
2.8 ออทิสติก	466	91	จำนวน 557 คน
2.9 พิการซ้อน	43	23	จำนวน 66 คน

ห้องเรียน

• จำนวนห้องเรียน มีทั้งสิ้น 9,409 ห้อง

1. ก่อนประถมศึกษา จำนวน 1,866 ห้อง

อนุบาล 1 จำนวน 926 ห้อง

อนุบาล 2 จำนวน 960 ห้อง

2. ประถมศึกษา จำนวน 6,463 ห้อง

ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,114 ห้อง

ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1,072 ห้อง

ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,061 ห้อง

ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1,058 ห้อง

ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1,069 ห้อง

ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,089 ห้อง

3. มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 959 ห้อง

มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 336 ห้อง

มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 318 ห้อง

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 305 ห้อง

4. มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 101 ห้อง

มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 35 ห้อง

มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33 ห้อง

มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 ห้อง

บุคลากรทางการศึกษา

1. จำนวนครูทั้งสิ้น 14,375 คน

เพศชาย จำนวน 3,278 คน

เพศหญิง จำนวน 11,097 คน

2. จำแนกตามตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 437 คน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 606 คน

ครูผู้ช่วย จำนวน 1,814 คน

ครูคศ.1 จำนวน 3,667 คน

ครูคศ.2 จำนวน 5,134 คน

ครูคศ.3	จำนวน 2,711 คน
ครูคศ.4	จำนวน 6 คน
3. จำแนกตามคุณวุฒิ	
ปริญญาตรี	จำนวน 8,447 คน
ปริญญาโท	จำนวน 5,879 คน
ปริญญาเอก	จำนวน 49 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564) รายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้ในสถานการณ์ โควิด-19 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์โควิด-19 ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน มี 3 รูปแบบหลัก คือ การเยี่ยมบ้าน มีเอกสาร ใบงาน และให้คำแนะนำ (On hand) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) และการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) ซึ่งส่วนใหญ่ใช้การเยี่ยมบ้านเป็นหลัก โดยผสมผสานกับรูปแบบอื่น ๆ เช่น การผสมระหว่างรูปแบบการเยี่ยมบ้านกับการจัดการเรียนรู้ผ่าน โทรทัศน์ การผสมระหว่างการเยี่ยมบ้านกับการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ เป็นต้น โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเชื่อมโยงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมโดยชี้แจงนโยบายให้ครูรับทราบ มีการอบรมครูเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยี และ การสำรวจความพร้อมของนักเรียน การประสานแจ้งผู้เรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับตารางการเรียน การปรับ เนื้อหา/กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการใช้ใบความรู้/ใบงาน ประกอบการเรียนรู้และสอนเสริมให้กับผู้เรียน สำหรับการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ มีการใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom, MST การใช้สื่อ Social Media

ธนธิป มะโนคำ และคณะ (2564) การจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด - 19 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาชิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) รูปแบบ One Group Pretest Posttest Design มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ (1) เปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ หน่วย การเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด – 19 ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2) ศึกษาความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด – 19 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่าย ประถม) จำนวน 80 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ระยะเวลาที่ใช้ ในการวิจัยตลอดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้บทเรียนออนไลน์หน่วยการ เรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด – 19 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ สถิติ t- test independent samples และแบบวัดความพึงพอใจในการ จัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้ผ่าน บทเรียนออนไลน์หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด – 19 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียน ออนไลน์หน่วย การเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด – 19 อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92

มนธิชา ทองหัตถา (2564) สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูและ 2) ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียน ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1) แอปพลิเคชันที่ครูนิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มากที่สุด คือ แอปพลิเคชันไลน์ (Line) คิด เป็นร้อยละ 88.23 และ Google Meet น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.53 และ 2) ปัญหาที่ครูพบในการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์คือ ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต และ โปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ถูกพบมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาด้าน พฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาด้านครอบครัว ยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัว ขณะอยู่บ้าน

มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุริย์ นฤมิตเลิศ, และกิตติยา สมุทรประดิษฐ์ (2564) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19 การวิจัยเชิงพรรณานี้เป็นแบบเชิงทำนายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์จากสถานการณ์โควิด-19 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปี1 ถึงปี4 คณะพยาบาลศาสตร์คณะกายภาพบำบัดและคณะจิตวิทยาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์จำนวน 257 คน ปีการศึกษา 2563 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ค่าดัชนีความตรง ของแบบสอบถามเท่ากับ .98, .94และค่าความเที่ยงได้เท่ากับ .97,และ.98 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ หาค่าความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 (SD=.33) ปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์การปรับตัวของนักศึกษาและปัจจัยภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีมีความ สัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01($r=.237, .409, .525, .407,$ และ $.301$) ตามลำดับ โดยตัวแปรการปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01และ .001อำนาจการทำนายร้อยละ 35.0 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและคณาจารย์ ควรตระหนักและดำเนินการสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่ดี

วิธิตา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรี, และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564) สภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียน 2. ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียน และ 3. ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่ม แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 386 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน (2) แบบสอบถามปัญหา (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (4) แนวทางการแก้ปัญหา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานที่ตั้ง พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานที่ตั้ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

สุวิมล มธูรส (2564) การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 บทความวิชาการเรื่องการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 มีวัตถุประสงค์ ของการนำเสนอแนวคิดการบริหารจัดการเรียนการสอนระบบออนไลน์ที่เหมาะสมในยุค COVID-19 จึงขอเสนอ ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนหลังโควิด-19 (Social Distancing) 2) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal) และ 3) แนวคิดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ (Change Learning) โดยศึกษาถึงบริบทการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal) ผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การระบาดของโรค COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาทั่วประเทศถูกสั่งปิดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ทำให้ทั้งนักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ต้องปรับตัวเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้หลักสูตรยังคงดำเนินต่อไปได้อย่างไม่ขาดตอน การบริหารจัดการต่อการเรียนการสอนสามารถเข้าถึงของนักเรียนทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้อาจารย์ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักศึกษา รวมไปถึงคณาจารย์ในการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจต่อไป

สรชัย ชวรางกูร และคณะ (2564) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับการสอนภาคปฏิบัติ (4 ON) ตามชีวิตปกติใหม่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับการสอนภาคปฏิบัติตามชีวิตปกติใหม่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา (โควิด-19) มีวิธีการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ 1) กำหนดกรอบแนวคิด 2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี(3) ยกย่องรายละเอียดรูปแบบ 4) สนทนากลุ่มเพื่อวิพากษ์ ร่างรูปแบบ และ 5) ประเมินรับรอง ร่างรูปแบบงานวิจัยนี้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านรูปแบบการ สอน การสอนทางไกล และคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 5 คน จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือ ที่ใช้ ในการวิจัยได้แก่ ร่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับการสอนภาคปฏิบัติ ตามชีวิตปกติใหม่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) และแบบประเมิน รับรองร่างรูปแบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ร่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1) เป้าหมายของ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 2) บทบาทผู้สอน 3) บทบาท ผู้เรียน 4) ขั้นตอนกิจกรรมการเรียน การสอน 5) วิธีการจัดการเรียนการสอน (4 ON) 6) การวัดและประเมินผล และ 7) ระบบการจัดการ เรียนการสอน และผลการรับรองร่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี

กัญตพัฒน์ มณฑา (2561) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้รับ อิทธิพลรวมสูงสุดจากตัวแปรด้านครู รองลงมาคือ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านการ จัดการเรียนรู้อะไรและการวิจัย ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของชุมชน โดยมีอิทธิพลทางบวก และโมเดล มีความสอดคล้องกับข้อมูล เชิงประจักษ์ และสามารถอธิบายคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครได้ผลการวิจัยได้รับการ ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านความเหมาะสมที่ระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้และด้านความ เป็นประโยชน์ที่ระดับมากที่สุดทั้งสองด้าน

สลิดา รินศิริ (2558) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอ เกาะจันทร์ ผลการวิจัย พบว่า 1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนใน อำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการ ประเมินผล ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ 2. เปรียบเทียบการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอ เกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p < .05$) โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี-ป.บัณฑิต ที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ ปริญญาโทขึ้นไป แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอ เกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ชลบุรี เขต 2 พบว่า แนวทางในการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้ครูบุคลากรได้รับการอบรมการวัดผล ประเมินผล ให้ครูมีวิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย นิเทศกำกับติดตามการเตรียมการสอนของครู นิเทศติดตามการใช้สื่อการของครู

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่จะศึกษา คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 431 โรงเรียน (ข้อมูล: รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2564)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเกรงซี และมอร์แกน ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ในระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 โรงเรียน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เป็นผู้สอน และเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ทำการเก็บข้อมูล ตามกลุ่มขนาดของโรงเรียน ดังนี้

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	100	48
ขนาดกลาง	111	53
ขนาดเล็ก	220	104
รวม	431	205

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและรูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อตั้งเป็นข้อคำถามสำหรับออกแบบเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรที่จะศึกษา ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย
  - 1.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
  - 1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
  - 1.3 ด้านการประเมินผล
2. รูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ประกอบด้วย
  - 2.1. On Line
  - 2.2. On Air
  - 2.3. On Hand
  - 2.4. On Site
  - 2.5. On School Line

2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อหาค่าความตรงตามเนื้อหา(Content validity) ตามลำดับ และเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 ขึ้นไป โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และรูปแบบการจัดเรียนการสอน 5 รูปแบบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19 ประกอบไปด้วย

1. การจัดการเรียนการสอน
  - 1.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
  - 1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน
  - 1.3 ด้านการประเมินผล

2. รูปแบบการเรียนการสอน 5 รูปแบบ

2.1. On Line

2.2. On Air

2.3. On Hand

2.4. On Site

2.5. On School Line

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ อ้างอิงจากของ Likert Scale ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการและปัญหาที่พบในเรื่องนั้น อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการและปัญหาที่พบในเรื่องนั้น อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการและปัญหาที่พบในเรื่องนั้น อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการและปัญหาที่พบในเรื่องนั้น อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการและปัญหาที่พบในเรื่องนั้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นข้อคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าแอลฟาของ Cronbach พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.991

4. นำเครื่องมือที่ปรับแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยระบุขอเก็บข้อมูลแบบเจาะจงกับผู้ที่รับผิดชอบงาน คือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เป็นผู้สอนและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนเพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

3.3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เป็นผู้สอนและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยทาง Google form

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลและคัดกรองเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ และนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ของครู วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ความสะดวกในการวิเคราะห์ และการเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวนและค่าร้อยละ รายละเอียดแสดงดัง ตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	56	27.32
2. หญิง	149	72.68
รวม	205	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
1. ต่ำกว่า 25 ปี	0	0.00
2. 25-35 ปี	81	39.51
3. 36-46 ปี	77	37.56
4. 46 ปีขึ้นไป	47	22.93
รวม	205	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี-ป.บัณฑิต	140	68.29
2. ปริญญาโทขึ้นไป	65	31.71
รวม	205	100.00
4. ขนาดโรงเรียน		
1. โรงเรียนขนาดเล็ก	104	50.73
2. โรงเรียนขนาดกลาง	53	25.85
3. โรงเรียนขนาดใหญ่	48	23.41
รวม	205	100.00
5. รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
1. Online	115	56.10
2. On Air	19	9.27
3. On Hand	79	38.54
4. On Site	111	54.15
5. On School Line	56	27.32
รวม	205	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 149 คน คิดเป็น ร้อยละ 72.68 และเป็นเพศชาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 27.32 มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 39.51 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 36-46 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 37.56 และมีอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 22.93 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี- ป.บัณฑิต จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 68.29 และระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 65 คน คิดเป็น ร้อยละ 31.71 ส่วนใหญ่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 50.73 รองลงมา เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.85 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 23.41 รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้มากที่สุด คือ รูปแบบ Online จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รองลงมาคือรูปแบบ On Site จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 54.15 และ รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้น้อยที่สุด คือ รูปแบบ On Air จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.27

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ใน สถานการณ์โควิด-19 โดย ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.2 ถึงตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ในภาพรวม

การจัดการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน																	
	1. Online			2. On Air			3. On Hand			4. On Site			5. On School Line			ภาพรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.76	0.45	มาก	3.46	0.64	ปานกลาง	3.55	0.53	มาก	3.58	0.60	มาก	3.52	0.53	มาก	3.57	0.55	มาก
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.42	0.53	ปานกลาง	3.44	0.67	ปานกลาง	3.47	0.52	ปานกลาง	3.58	0.61	มาก	3.39	0.55	ปานกลาง	3.46	0.58	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผล	3.47	0.48	ปานกลาง	3.45	0.63	ปานกลาง	3.45	0.54	ปานกลาง	3.51	0.60	มาก	3.45	0.56	ปานกลาง	3.47	0.56	ปานกลาง
ภาพรวม	3.55	0.49	มาก	3.45	0.65	ปานกลาง	3.49	0.53	ปานกลาง	3.56	0.60	มาก	3.45	0.55	ปานกลาง	3.50	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50, S.D. = 0.56$) โดยสภาพการดำเนินงานของการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Site และ Online มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.60$), ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.49$) ตามลำดับ

เมื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 0.55$) โดยรูปแบบ Online ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.45$), On Site ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.60$), On Hand ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.53$), และ On School Line ($\bar{X} = 3.52, S.D. = 0.53$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนรูปแบบ On Air มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.64$)

เมื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.58$) โดยรูปแบบ On Site มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.61$) ส่วนรูปแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.52$), On Air ($\bar{X} = 3.44, S.D. = 0.67$), Online ($\bar{X} = 3.42, S.D. = 0.53$), On School Line ($\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.55$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

เมื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.56$) โดยรูปแบบ On Site มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.60$) ส่วนรูปแบบ Online ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.48$), On Hand ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.54$), On Air ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.63$), On School Line ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.56$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ในภาพรวม

การจัดการเรียนการสอน	ปัญหาการจัดการเรียนการสอน																	
	1. Online			2. On Air			3. On Hand			4. On Site			5. On School Line			ภาพรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.50	0.49	มาก	3.46	0.65	ปานกลาง	3.45	0.54	ปานกลาง	3.54	0.61	มาก	3.34	0.60	ปานกลาง	3.46	0.58	ปานกลาง
2. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.49	0.56	ปานกลาง	3.32	0.69	ปานกลาง	3.48	0.53	ปานกลาง	3.37	0.64	ปานกลาง	3.43	0.56	ปานกลาง	3.42	0.60	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผล	3.44	0.54	ปานกลาง	3.37	0.65	ปานกลาง	3.47	0.53	ปานกลาง	3.50	0.58	มาก	3.36	0.60	ปานกลาง	3.43	0.58	ปานกลาง
ภาพรวม	3.48	0.47	ปานกลาง	3.38	0.63	ปานกลาง	3.47	0.51	ปานกลาง	3.47	0.59	ปานกลาง	3.37	0.57	ปานกลาง	3.43	0.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.55) โดยรูปแบบ Online มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าคะแนนสูงกว่ารูปแบบอื่นๆ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.47)

เมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.58) โดยรูปแบบ On Site ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.61) และ Online ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.49) มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนรูปแบบ On Air ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.65) , On Hand ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.54) และ On School Line ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.60) มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

เมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.60) การจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ มีปัญหาการดำเนินงานของอยู่ในระดับปานกลาง โดยรูปแบบ Online ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.56), On Hand ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.53) , On School Line ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.56), On Site ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.64) และ On Air ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

เมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายด้าน ในภาพรวมพบว่า ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.58) โดยรูปแบบ On Site มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.58) ส่วนรูปแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.53) Online ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.54) , On Air ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.65), On School Line ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.60) มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ Online	4.22	0.69	มาก	3.39	0.91	ปานกลาง
2. ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	3.52	0.94	มาก	3.64	0.85	มาก
3. ครูสามารถจัดการเรียนการสอนในแบบ Online ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.86	0.74	มาก	3.36	0.85	ปานกลาง
4. ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ได้อย่างต่อเนื่อง	3.48	0.95	ปานกลาง	3.72	0.77	มาก
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ Online	3.95	0.79	มาก	3.38	0.88	ปานกลาง
6. ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะจัดการสอนแบบ Online	3.39	0.90	ปานกลาง	3.70	0.86	มาก
7. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ Online	3.92	0.70	มาก	3.32	0.93	ปานกลาง
รวม	3.76	0.45	มาก	3.50	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายชื่อ มีดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.79) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

นำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ในขณะที่จัดการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.90)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่จัดการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.86) และครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ Online ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ Online	3.48	0.99	ปานกลาง	3.20	0.97	ปานกลาง
2. สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู	3.34	0.94	ปานกลาง	4.13	0.73	มาก
3. สถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบ Online ของครู	3.23	0.98	ปานกลาง	2.98	0.96	ปานกลาง
4. ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ได้อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอบทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน	3.44	1.05	ปานกลาง	4.09	0.72	มาก
5. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ Online ได้	3.60	0.89	มาก	3.05	0.88	ปานกลาง
รวม	3.42	0.53	ปานกลาง	3.49	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายชื่อ มีดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมี คำนีงงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42, S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการ คำนีงงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่าน การเรียนรู้ในรูปแบบ Online ได้ ($\bar{X} = 3.60, S.D. = 0.89$) และมีการคำนีงงานอยู่ในระดับปาน กลาง คือ สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.34, S.D. = 0.94$) และสถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบ Online ของครู ($\bar{X} = 3.23, S.D. = 0.98$) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมี ปัญหาในการคำนีงงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49, S.D. = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.73$) รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการ เรียนการสอนแบบ Online ได้อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอบทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับ บทเรียน ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผล	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการสอนแบบ Online	3.95	0.70	มาก	3.10	0.98	ปานกลาง
2. ครูสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ Online	3.08	0.88	ปานกลาง	3.75	0.82	มาก
3. ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	3.81	0.77	มาก	3.05	0.94	ปานกลาง
4. ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	3.15	0.94	ปานกลาง	3.83	0.79	มาก
5. ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	3.75	0.74	มาก	3.06	0.98	ปานกลาง
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้อันขณะที่มีการสอนแบบ Online	3.10	0.92	ปานกลาง	4.04	0.71	มาก
7. ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากสอนแบบ Online	3.71	0.72	มาก	3.05	0.92	ปานกลาง
8. ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ Online ของตนเอง	3.07	0.93	ปานกลาง	4.05	0.64	มาก
9. ครูประเมินผลการสอนแบบ Online ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	3.63	0.79	มาก	3.06	0.91	ปานกลาง
รวม	3.47	0.48	ปานกลาง	3.44	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผลและรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.70$) รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.77$) และครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.74$) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ Online ของตนเอง ($\bar{X} = 3.07, S.D. = 0.93$)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผลในภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44, S.D. = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ Online ของตนเอง ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.64$) รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.71$) และครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.79$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air	3.86	0.76	มาก	3.71	0.83	มาก
2. ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการ เรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Air ที่สามารถ พัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การ เรียนรู้	3.17	1.02	ปานกลาง	3.20	0.98	ปานกลาง
3. ครูสามารถนำการสอนแบบ On Air มาใช้ ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับ ระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน	3.76	0.84	มาก	3.71	0.83	มาก
4. ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการ สอนแบบ On Air ได้อย่างต่อเนื่อง	3.15	1.02	ปานกลาง	3.20	0.97	ปานกลาง
5. ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอน แบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบ ศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม	3.68	0.84	มาก	3.71	0.87	มาก
6. ครูสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนในการ มอบหมายผู้เรียนให้ศึกษาและเรียนรู้ผ่าน การสอนแบบ On Air ด้วยตนเอง	3.14	0.95	ปานกลาง	3.21	0.99	ปานกลาง
รวม	3.46	0.64	ปานกลาง	3.46	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายชื่อ ดังนี้

สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่ามีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ครูสามารถนำการสอนแบบ On Air มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.84)

และครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ และมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนในการมอบหมายผู้เรียนให้ศึกษาและเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Air ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.95)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมพบปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.87) รองลงมา ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.83) และครูสามารถนำการสอนแบบ On Air มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air	3.57	0.92	มาก	3.21	0.98	ปานกลาง
2. ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้แบบ On Air ได้อย่างมีคุณภาพ	3.18	1.02	ปานกลาง	3.65	0.83	มาก
3. บทเรียนที่ได้รับจาก DLTV สามารถใช้เป็นสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air มีความเหมาะสม	3.56	0.92	มาก	3.08	0.93	ปานกลาง
รวม	3.44	0.67	ปานกลาง	3.32	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือ บทเรียนที่ได้รับจาก DLTV สามารถใช้เป็นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.92) และมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรทัศน์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้แบบ On Air ได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 1.02)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมพบปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรทัศน์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้แบบ On Air ได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.83) และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.98) และบทเรียนที่ได้รับจาก DLTV สามารถใช้เป็นที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผล	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Air	3.76	0.87	มาก	3.13	1.02	ปานกลาง
2. ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Air	3.07	0.98	ปานกลาง	3.69	0.82	มาก
3. ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงานและการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	3.70	0.92	มาก	3.13	1.03	ปานกลาง
4. ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	3.04	0.96	ปานกลาง	3.61	0.89	มาก
5. ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	3.76	0.86	มาก	3.12	0.96	ปานกลาง
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air	3.10	0.98	ปานกลาง	3.76	0.86	มาก
7. ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air	3.74	0.85	มาก	3.17	1.00	ปานกลาง
รวม	3.45	0.63	ปานกลาง	3.37	0.65	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผลและรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.87$) รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.86$) และครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.85$) และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.04, S.D. = 0.96$)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผลในภาพรวม พบปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.86$) รองลงมาคือ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.67, S.D. = 0.82$) และครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงานและการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand	4.17	0.69	มาก	3.95	0.74	มาก
2. ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Hand ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	3.04	0.92	ปานกลาง	2.96	0.95	ปานกลาง
3. ครูสามารถนำการสอนในแบบ On Hand มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	4.06	0.72	มาก	3.98	0.73	มาก
4. ครูสามารถออกแบบใบงานหรือแบบฝึกหัดได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand	2.98	0.96	ปานกลาง	3.03	0.89	ปานกลาง
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองควบคู่กับการสอนแบบ On Hand	4.09	0.71	มาก	3.83	0.81	มาก
6. ครูสามารถสื่อสารและมอบหมายงานให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองในการสอนแบบ On Hand	2.93	0.88	ปานกลาง	2.99	0.89	ปานกลาง
7. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Hand	4.20	0.69	มาก	3.91	0.84	มาก
8. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand	2.95	0.93	ปานกลาง	2.92	0.96	ปานกลาง
รวม	3.55	0.53	มาก	3.45	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายข้อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 14 มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.69) และครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองควบคู่กับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.71) และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสามารถออกแบบใบงานหรือแบบฝึกหัดได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.96)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม พบปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถนำการสอนในแบบ On Hand มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand	3.94	0.85	มาก	4.10	0.70	มาก
2. ครูสามารถเลือกใช้ใบงานหรือแบบฝึกหัดที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand	2.91	0.95	ปานกลาง	2.87	0.89	ปานกลาง
3. ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง	4.13	0.67	มาก	4.02	0.70	มาก
4. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Hand	2.88	0.91	ปานกลาง	2.92	0.95	ปานกลาง
รวม	3.47	0.52	ปานกลาง	3.48	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.85) และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Hand ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.91)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม พบว่า ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษานับสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผล	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand	4.09	0.67	มาก	3.95	0.79	มาก
2. ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Hand	2.89	0.91	ปานกลาง	2.91	0.93	ปานกลาง
3. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	3.94	0.75	มาก	3.98	0.80	มาก
4. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	2.93	0.94	ปานกลาง	2.91	0.95	ปานกลาง
5. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	3.97	0.75	มาก	4.09	0.70	มาก
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากสอนแบบ On Hand	2.91	0.91	ปานกลาง	2.94	0.92	ปานกลาง

7. ครุนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Hand ของตนเอง	3.93	0.77	มาก	4.08	0.69	มาก
8. ครูประเมินผลการสอนแบบ On Hand ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	2.93	0.93	ปานกลาง	2.92	0.92	ปานกลาง
รวม	3.45	0.54	ปานกลาง	3.47	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผลและรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผลในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.75) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.91)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผลในภาพรวมพบปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ ครุนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Hand ของตนเอง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.69) และครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site	4.34	0.76	มาก	4.26	0.77	มาก
2. ครูสามารถจัดการเรียนรู้ในการสอนแบบ On Site ได้อย่างเหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยตามมาตรการที่กำหนด	2.88	1.04	ปานกลาง	2.81	1.03	ปานกลาง
3. ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้านอย่างเหมาะสม	4.30	0.80	มาก	4.34	0.77	มาก
4. ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site ได้อย่างต่อเนื่องกับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน	2.87	1.02	ปานกลาง	2.79	1.08	ปานกลาง
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ On Site	4.24	0.80	มาก	4.21	0.83	มาก
6. ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On Site	2.84	0.99	ปานกลาง	2.79	1.05	ปานกลาง
7. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Site	4.26	0.77	มาก	4.31	0.78	มาก
8. ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนในการจัดการสอนแบบ On Site โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.89	1.03	ปานกลาง	2.80	1.05	ปานกลาง
รวม	3.58	0.60	มาก	3.54	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.76$) รองลงมาคือ ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้านอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.80$) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.77$) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 2.84, S.D. = 0.99$)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้านอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.77$) รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.78$) และครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษานับสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Site	4.13	0.86	มาก	2.78	1.07	ปานกลาง
2. สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ On Site สำหรับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน	2.84	1.07	ปานกลาง	4.19	0.78	มาก
3. สถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยต่อครู และผู้เรียนในการสอนแบบ On Site	4.00	0.93	มาก	2.72	1.06	ปานกลาง
4. สถานศึกษาจัดเตรียมห้องเรียนห้องปฏิบัติการที่คำนึงถึงความปลอดภัยด้านโรคติดต่อของผู้เรียนในการสอนแบบ On site	2.94	1.05	ปานกลาง	4.25	0.78	มาก
5. ครูมีสื่อ อุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเพียงพอ	4.13	0.90	มาก	2.72	1.00	ปานกลาง
6. ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน	2.83	1.07	ปานกลาง	4.24	0.75	มาก
7. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Site	4.21	0.85	มาก	2.72	1.04	ปานกลาง
รวม	3.58	0.61	มาก	3.37	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอน และรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Site ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ครูมีสื่อ อุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.90) และสถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ และครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 1.07) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษาจัดเตรียมห้องเรียนห้องปฏิบัติ การที่คำนึงถึงความปลอดภัยด้านโรคติดต่อของผู้เรียนในการสอนแบบ On site ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.75) และสถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ On Site สำหรับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รูปแบบ On Site ด้านการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผล	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site	4.30	0.76	มาก	4.27	0.76	มาก
2. ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนในการสอนแบบ On Site	2.77	1.04	ปานกลาง	2.73	1.01	ปานกลาง
3. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	4.25	0.78	มาก	4.27	0.78	มาก
4. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	2.77	1.03	ปานกลาง	2.75	1.02	ปานกลาง
5. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	4.30	0.76	มาก	4.30	0.77	มาก
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On Site	2.73	1.06	ปานกลาง	2.71	1.03	ปานกลาง
7. ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Site ของตนเอง	4.27	0.76	มาก	4.26	0.78	มาก
8. ครูประเมินผลการสอนแบบ On Site ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	2.72	1.04	ปานกลาง	2.67	1.04	ปานกลาง
รวม	3.51	0.60	มาก	3.50	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผลและรายชื่อ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.76$) รองลงมา คือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Site ของตนเอง ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.76$) ตามลำดับ และครูประเมินผลการสอนแบบ On Site ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน ($\bar{X} = 2.72, S.D. = 1.04$)ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผลในภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50, S.D. = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.77$) รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.78$) และครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line	4.08	0.79	มาก	2.90	0.97	ปานกลาง
2. ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอน แบบ On School Line ได้อย่างเหมาะสมกับ ระดับชั้นของผู้เรียน	2.87	0.87	ปานกลาง	4.01	0.76	มาก
3. ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการ สอนแบบ On School Line ได้อย่างต่อเนื่อง	4.00	0.75	มาก	2.91	0.96	ปานกลาง
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอน แบบ On School Line	2.88	0.90	ปานกลาง	3.86	0.74	มาก
5. ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ทำการสอนแบบ On School Line	3.97	0.77	มาก	2.88	0.97	ปานกลาง
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่ สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On School Line	2.89	0.93	ปานกลาง	3.88	0.79	มาก
7. ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการ เรียนการสอนผ่านระบบ On School Line	3.94	0.78	มาก	2.91	0.96	ปานกลาง
รวม	3.52	0.53	มาก	3.34	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายชื่อ มีดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการ

สอนแบบ On School Line ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.75) และครูสามารถสื่อสารกับ ผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ใน ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอนแบบ On School Line ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.79) และครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการ สอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการ สอนแบบ On School Line	3.89	0.86	มาก	4.06	0.76	มาก
2. สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มี ความเสถียรในการสอนแบบ On School Line สำหรับครู	2.88	1.00	ปานกลาง	2.84	0.94	ปานกลาง
3. สถานศึกษา มีความพร้อมด้าน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน แบบ On School Line ของครู	3.75	0.87	มาก	4.02	0.73	มาก
4. ครูมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการ สอนแบบ On School Line อย่างเพียงพอ	2.96	1.00	ปานกลาง	2.86	0.92	ปานกลาง
5. ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการ เรียนการสอนแบบ On School Line อย่าง เหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่เหมาะสมกับบทเรียน	3.90	0.82	มาก	4.07	0.78	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอน	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On School Line	2.91	0.96	ปานกลาง	2.84	1.00	ปานกลาง
7. การสอนแบบ On School Line ใช้ Application Line เป็นช่องทางหลัก ในการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียนมีความสะดวกรวดเร็วไม่ซับซ้อน	3.92	0.84	มาก	3.82	0.88	มาก
8. ผู้เรียนมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเพียงพอ	2.91	0.98	ปานกลาง	2.92	1.01	ปานกลาง
รวม	3.39	0.55	ปานกลาง	3.43	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายชื่อ มีดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ การสอนแบบ On School Line ใช้ Application Line เป็นช่องทางหลัก ในการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียนมีความสะดวกรวดเร็วไม่ซับซ้อน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.82) และสถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.78) รองลงมาคือ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.76) และสถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบ On School Line ของครู ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผล

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผล	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On School Line	3.99	0.72	มาก	2.90	0.98	ปานกลาง
2. ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On School Line	2.86	0.99	ปานกลาง	3.92	0.78	มาก
3. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	3.90	0.69	มาก	2.86	0.99	ปานกลาง
4. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	2.87	1.02	ปานกลาง	3.92	0.79	มาก
5. ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	3.89	0.76	มาก	2.89	0.98	ปานกลาง
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On School Line	2.89	0.99	ปานกลาง	3.98	0.72	มาก
7. ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On School Line	3.91	0.74	มาก	2.91	0.98	ปานกลาง
8. ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On School Line ของตนเอง	2.87	0.98	ปานกลาง	3.96	0.69	มาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line	สภาพการดำเนินงาน			ปัญหาที่พบ		
	ด้านการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.
9. ครูประเมินผลการสอนแบบ On School Line ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	3.85	0.78	มาก	2.88	1.01	ปานกลาง
รวม	3.45	0.56	ปานกลาง	3.36	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผลและรายชื่อ มีดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.74) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On School Line ของตนเอง ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.69) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของความคิดเห็นที่มีความหมายเนื้อหาเหมือนกันไว้เป็นข้อเดียวกันสรุปตามความถี่ได้ดังนี้

1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ความคิดเห็น 41 คน จาก 205 คน) ดังนี้

- 1.1 ควรจัดการเรียนที่เหมาะสมและหลากหลาย โดยเน้นการถามตอบให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และไม่ควรมีรายละเอียดเนื้อหาเยอะเกินไปเนื่องจากทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน จำนวน 11 คน
- 1.2 มีกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องตัวชีวิตและจัดการเรียนควบคู่ไปกับการวัดผล จำนวน 5 คน
- 1.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมพัฒนาตามศักยภาพของนักเรียน จำนวน 3 คน
- 1.4 ปัญหาการเรียนไม่มีอุปกรณ์เพียงพอที่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์ จำนวน 3 คน
- 1.5 การจัดการแบบออนไลน์ มีข้อจำกัดในการอธิบายรายบุคคล ไม่สามารถควบคุมห้องเรียนได้ จำนวน 3 คน
- 1.6 ควรมีการประชุมและวางแผนในการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเป็นระบบ จำนวน 3 คน
- 1.7 โรงเรียนควรมีสื่อการสอนที่ทันสมัย จำนวน 3 คน
- 1.8 ควรจัดการเรียนแบบผสมผสานและให้ความเหมาะสมกับผู้เรียน จำนวน 2 คน
- 1.9 ในการเรียนออนไลน์จะต้องมีมาตรการอย่างเข้ม/การจัดกิจกรรมที่ลดการใกล้ชิดกันของนักเรียนเพื่อป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 จำนวน 3 คน
- 1.10 ในบางเนื้อหาที่สอนแบบปฏิบัติ ครูผู้สอนมีข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติ จำนวน 2 คน
- 1.11 ควรมีการจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีแก่ครูให้ทั่วถึง จำนวน 1 คน
- 1.12 ต้องปรับแผนการจัดประสบการณ์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน จำนวน 1 คน

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ความคิดเห็น 47 คน จาก 205 คน) ดังนี้

- 2.1 ควรสร้างสื่อและใช้สื่อที่ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมเข้าใจง่าย มีความหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจเรียนของผู้เรียน จำนวน 23 คน

- 2.2 สถานศึกษาควรเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการสอน รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนออนไลน์ จำนวน 21 คน
- 2.3 ด้วยข้อจำกัดของกระบวนการสอนทำให้ครูผู้สอนต้องเลือกใช้สื่อที่มี และใช้การสื่อสารในเวลาอันจำกัดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตรงตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 1 คน
- 2.4 ควรมีการรวมกลุ่มครูช่วยกันคิดสร้างสื่อการสอน เพื่อนำไปทดลองใช้ มีการประเมินและพัฒนาสื่อ จำนวน 1 คน

3. ด้านการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ความคิดเห็น 35 คน จาก 205 คน) ดังนี้

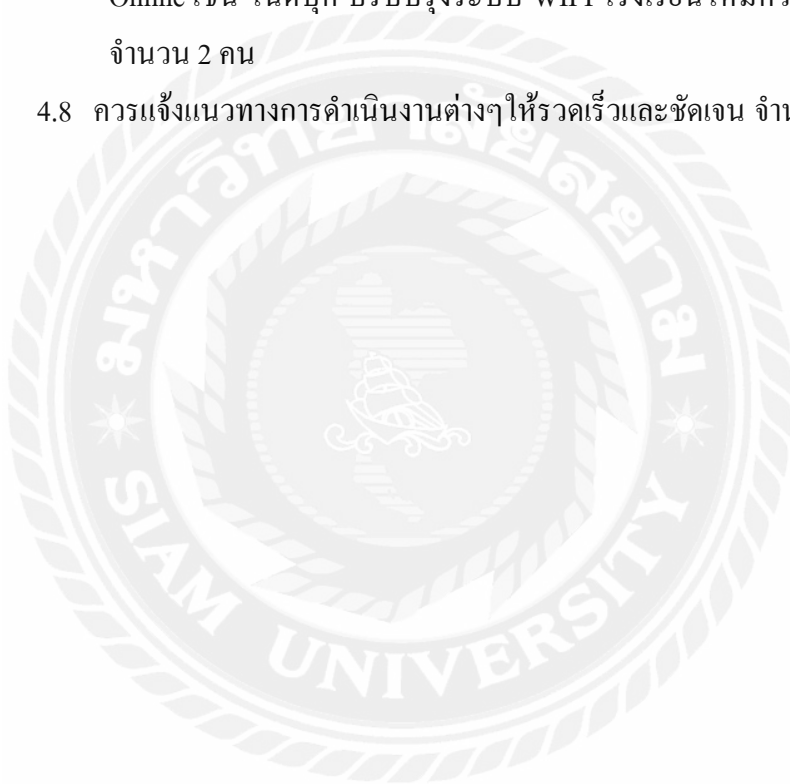
- 3.1 ควรมีการประเมินผลแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน/การประเมิน โดยวิธีที่หลากหลาย ประเมินผลการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และประเมินผลตามสภาพจริง จำนวน 20 คน
- 3.2 การประเมินผลในการสอนออนไลน์มีข้อจำกัดอยู่บางส่วน เพราะผู้เรียนและครูสื่อสารกันผ่านทางสื่อเทคโนโลยี ไม่ได้มีโอกาสพบเจอในชั้นเรียน และนักเรียนไม่ได้เข้าเรียนครบตามจำนวนจึงยากแก่การประเมิน จำนวน 9 คน
- 3.3 ครูควรประเมินผู้เรียนตามสภาพของความพร้อมในการเรียนออนไลน์ เพราะผู้เรียนบางคนยังขาดวัสดุ-อุปกรณ์ หรือเครื่องมือสื่อสาร รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลในการเรียน จำนวน 1 คน
- 3.4 ครูต้องการคู่มือครูที่ใช้ในการประเมินผู้เรียนในกลุ่มสาระกอท.ตามหลักสูตรใหม่ จำนวน 1 คน

4. รูปแบบในการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ความคิดเห็น 34 คน จาก 205 คน) ดังนี้

- 4.1 รูปแบบในการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ต้องปรับการเรียนการสอนตามความเหมาะสม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 12 คน
- 4.2 การเรียนการสอน 5 รูปแบบ มีความหลากหลายและดี จำนวน 5 คน
- 4.3 Online เป็นช่องทางการสอนที่ดีช่วยให้ครูและนักเรียนได้เรียนช่วงสถานการณ์โควิด -19 ดีเยี่ยม จำนวน 3 คน

- 4.4 การสอน Online ในนักเรียนใช้ได้ไม่ครบทุกคน เพราะนักเรียนไม่มีเครื่องมือสื่อสาร ทำให้ขาดทักษะ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลากำกับดูแลบุตรหลาน เพราะต้องทำงาน จำนวน 5 คน
- 4.5 ผู้ปกครอง และผู้เรียนต้องให้ความร่วมมือ จำนวน 3 คน
- 4.6 ในการเรียนแบบ Onsite สะดวกต่อการเรียนรู้/ดี แต่ต้องมีมาตรการอย่างเข้มเพื่อป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 จำนวน 3 คน
- 4.7 ควรมีงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอและสนับสนุนเครื่องมือที่ใช้จัดสอน Online เช่น โน้ตบุ๊ก ปรับปรุงระบบ WIFI โรงเรียนให้มีความแรงและเสถียร จำนวน 2 คน
- 4.8 ควรแจ้งแนวทางการดำเนินงานต่างๆให้รวดเร็วและชัดเจน จำนวน 1 คน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน สถานการณ์ โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 431 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างตามการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซิมอร์แกน ใน ระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 205 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เป็นผู้สอน และเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2564 จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ 5 รูปแบบใน สถานการณ์โควิด-19

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ มีค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 72.68 และเป็นเพศชาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 27.32 มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 39.51 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 36-46 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 37.56 และมีอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 22.93 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี-ป.บัณฑิต จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 68.29 และระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 31.71 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 50.73 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.85 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 23.41 รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้มากที่สุด คือ รูปแบบ Online จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รองลงมาคือรูปแบบ On Site จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 54.15 และรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้น้อยที่สุด คือ รูปแบบ On Air จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.27

2. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในภาพรวม 5 รูปแบบ

2.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.56) โดยสภาพการดำเนินงานของการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Site และ Online มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.60), ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

เมื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.55) โดยรูปแบบ Online ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.45), On Site ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60), On Hand ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.53), และ On School Line ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.53) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนรูปแบบ On Air มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.64)

เมื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.58) โดยรูปแบบ On Site มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.61) ส่วนรูปแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.52), On Air ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.67), Online ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.53), On School Line ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.55) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

เมื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการประเมินผล ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.56) โดยรูปแบบ On Site มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.60) ส่วนรูปแบบ Online ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.48), On Hand ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.54), On Air ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.63), On School Line ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.56) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

2.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.55) โดยรูปแบบ Online มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าคะแนนสูง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.47)

เมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.58) โดยรูปแบบ On Site ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.61) และ Online ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.49) มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนรูปแบบ On Air ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.65), On Hand ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.54) และ On School Line ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.60) มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

เมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.60) โดยรูปแบบ Online ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.56), On Hand ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.53), On School Line ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.56), On Site ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.64) และ On Air ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

เมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านการประเมินผล ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.58) โดยรูปแบบ On Site มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.58) ส่วนรูปแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.53) Online ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.54), On Air ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.65), On School Line ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.60) มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

3. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรูปแบบ 5 รูปแบบรายด้านและรายข้อ

3.1 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Online รายด้านและรายข้อพบว่า

3.1.1 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายข้อ มีดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 4.22.50$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.79) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่าน

การสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.70$) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่จัดการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.90$)

ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50, S.D. = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คือ ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.77$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่จัดการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.70, S.D. = 0.86$) และครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ Online ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.64, S.D. = 0.85$) ตามลำดับ

3.1.2 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายข้อ มีดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42, S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ Online ได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60, S.D. = 0.89$) สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.34, S.D. = 0.94$) และสถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบ Online ของครู ($\bar{X} = 3.23, S.D. = 0.98$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49, S.D. = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.73$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ได้อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอบทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.72$) ตามลำดับ

3.1.3 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผลและรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผล ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.70$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.77$) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.74$) ตามลำดับ และครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ Online ของตนเอง ($\bar{X} = 3.07, S.D. = 0.93$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44, S.D. = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ Online ของตนเอง ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.64$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ Online ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.71$) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.79$) ตามลำดับ

3.2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air รายด้านและรายข้อพบว่า

3.2.1 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายข้อ ดังนี้ สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.76$) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูสามารถนำการสอนแบบ On Air มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.84$) และครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.84$) ตามลำดับ และครูสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนในการมอบหมายผู้เรียนให้ศึกษาและเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Air ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.14, S.D. = 0.95$) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.87$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.83$) และครูสามารถนำการสอนแบบ On Air มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.83$) ตามลำดับ

3.2.2 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.92) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ บทเรียนที่ได้รับจาก DLTV สามารถใช้เป็นที่สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.92) และ ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรทัศน์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้แบบ On Air ได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 1.02) มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรทัศน์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้แบบ On Air ได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.83) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.98) และบทเรียนที่ได้รับจาก DLTV สามารถใช้เป็นที่สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.93) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3.2.3 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผลและรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผล ในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.87) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.86) และครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.85) และครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.96) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้านการประเมินผลในภาพรวมมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.86) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง

ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Air ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.82) และครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงานและการสอบที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

3.3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand รายด้านและรายข้อพบว่า

3.3.1 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.69) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.69) และครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองควบคู่กับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.71) และครูสามารถออกแบบใบงานหรือแบบฝึกหัดได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.96) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถนำการสอนในแบบ On Hand มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.73) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

3.3.2 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายข้อดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.67) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.85) และครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Hand ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.91) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48, S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสถานศึกษานับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.70$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.70$) ตามลำดับ

3.3.3 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผลและรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผลในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45, S.D. = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.67$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.75$) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.75$) ตามลำดับ และครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 2.89, S.D. = 0.91$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47, S.D. = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.70$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Hand ของตนเอง ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.69$) และครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.79$) ตามลำดับ

3.4 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site รายด้านและรายข้อพบว่า

3.4.1 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.76$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน

อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.80$) และครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจ เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.77$) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 2.84, S.D. = 0.99$)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้านอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.77$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.78$) และครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.77$) ตามลำดับ

3.4.2 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอน และรายข้อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Site ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.85$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูมีสื่อ อุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.90$) และสถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.86$) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 2.83, S.D. = 1.07$) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37, S.D. = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาจัดเตรียมห้องเรียนห้องปฏิบัติการ การที่คำนึงถึงความปลอดภัยด้านโรคติดต่อของผู้เรียนในการสอนแบบ On site ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.78$) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.75$) และสถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ On Site สำหรับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.78$) ตามลำดับ

3.4.3 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผลและรายชื่อ ดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผลในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site และครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.76) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Site ของตนเอง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางคือ ครูประเมินผลการสอนแบบ On Site ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 1.04) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ด้านการประเมินผลในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.77) มีปัญหอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.78) และครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

3.5 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line รายด้านและรายชื่อ พบว่า

3.5.1 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และรายชื่อ มีดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.75) และครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอนแบบ On School Line ได้เหมาะสมกับ

ระดับชั้นของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.76) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.79) และครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

3.5.2 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอนและรายชื้อ มีดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื้อ พบว่า การสอนแบบ On School Line ใช้ Application Line เป็นช่องทางหลักในการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียนมีความสะดวกรวดเร็วไม่ซับซ้อน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.84) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.82) และสถานศึกษานับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื้อ พบว่า ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.78) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สถานศึกษานับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.76) และสถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบ On School Line ของครู ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

3.5.3 ระดับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผลและรายชื้อ มีดังนี้ สภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผลในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื้อ พบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On School Line ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.74) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line ด้านการประเมินผล ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอน แบบ On School Line ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.72) มีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On School Line ของตนเอง ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.69) และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร 5 รูปแบบ

1.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสภาพการดำเนินงานของการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบ On Site และ Online มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งรูปแบบ Online On Site On Hand และ On School Line อยู่ในระดับมากตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสุวิมล มธุรส (2564) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 กล่าวว่า ผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การระบาดของโรค COVID-19

1.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายด้าน พบว่า รูปแบบ Online และ On Site มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มนธิชา ทองหัตถา (2564) สภาพการ จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพั้ง จังหวัด นครศรีธรรมราช ที่พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากมีค่าคะแนนสูง คือ สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู ดังนั้น สถานศึกษาควร สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู ทั้งนี้พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการสนับสนุนครูผู้สอนเกี่ยวกับ ระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรและเพียงพอต่อความต้องการของครูผู้สอน ส่งผลให้การจัดการ เรียนการสอนรูปแบบ Online จึงพบปัญหาในข้อนี้ อยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับการวิจัย

ของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ(2564) ที่ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบทางลบต่อระบบการ จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จากข้อมูลเชิงปริมาณ พบผลกระทบทางลบในระดับปานกลาง ในเรื่อง การจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารสถานศึกษาล่าช้าและไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ ที่ใช้เพื่อการ จัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารไม่เพียงพอ และสัญญาณไม่เสถียร

2. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของ โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครใน 5 รูปแบบ รายด้านและรายชื่อ พบว่า

2.1 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ Online รายด้านและรายชื่อพบว่า

2.1.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ด้านกระบวนการ จัดการเรียนรู้ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ครูมีการ วางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ Online อยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการ เรียนการสอนภาพรวมมีดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ครูแนะนำ สื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในแบบ Online อยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผล ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการ สอนแบบ Online อยู่ในระดับมาก แม้สถานศึกษาโดยครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนแบบ Online ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่แตกต่างไปจากเดิม ครูจะต้องมีการดำเนินการทั้งด้านกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล ครูจะต้องมีการวางแผนเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่าน การเรียนรู้ และครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับ การสอนแบบ Online สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนการสอนมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้อง ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุด โดยเฉพาะกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ เต็มศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้คือการค้นหาการปฏิบัติแสดงว่ารู้จริง การออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ จะต้องตรงกับสภาพจริงในวิถีชีวิตของผู้เรียนในชุมชนและสังคม บรรยากาศการเรียนรู้ ใช้สื่อที่หลากหลายเหมาะสมกับความสามารถในการเรียนและความสนใจของผู้เรียน ครูควร กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ Online อย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินผลการสอน แบบ Online ครูผู้สอนจะต้องออกแบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของ ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับชุดมินิ กระแสร์สินธุ์ (2556) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ควรยึดหลักการของการประเมินผลเพื่อการค้นหา และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องได้แก่ การประเมินสภาพจริงที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับทุกสภาพแวดล้อม สามารถให้ภาพเรื่องราวการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนทั่ว ๆ ไปและกว้างขวาง ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครอง ผู้สอน และผู้เรียน รวมทั้งบุคคลในวิชาชีพอื่น ๆ ตามความจำเป็น

2.1.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ได้อย่างต่อเนื่อง ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ Online ของตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของมนธิชา ทองหัตถา (2564) สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับข้อจำกัดของการเรียนแบบ Online ที่ครูจะต้องกระตุ้นและส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้เรียน ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ที่ไม่สามารถจัดได้แบบปกติได้อย่างเหมาะสมด้วย และยังสอดคล้องกับเก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ(2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 พบว่า ครูมีภาระงานในการจัดการเรียนรู้และการดูแลนักเรียนมากขึ้น ครูต้องให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาการเรียนรู้ให้นักเรียนและผู้ปกครองมากขึ้น ครูวิตกกังวลว่าผลการเรียนของนักเรียนจะตกต่ำลง และประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อระดับปานกลาง ได้แก่ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูลดลง ครูขาดขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้ ครูวิตกกังวลเรื่องสถานศึกษาขาดความพร้อมในการจัดการเรียนรู้

2.2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air รายด้านและรายข้อพบว่า

2.2.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air อยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษา

สนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินผลภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Air มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบ On Air ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน ด้วยข้อจำกัดทั้งการสื่อสารและการกำกับดูแลของครูในการเรียนการสอนแบบ On Air ครูควรจะต้องมีการวางแผน และกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ในแต่ละช่วงเวลา และอาจจะต้องใช้การสื่อสารผ่านผู้ปกครอง เพื่อให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนร่วมกัน รวมทั้งวางแผนให้ผู้ปกครองใช้เวลาดูแลนักเรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะการเรียนการสอนแบบ On Air ผู้ปกครองควรต้องมีส่วนร่วมในการควบคุมการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้านด้วย จึงเป็นโอกาสในการสร้างความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองและครูที่จะได้ดูแลนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 จากข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ผลทางบวกที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในระดับมาก ได้แก่ ครูและผู้ปกครองมีโอกาสได้ร่วมกันดูแลการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น และนักเรียนสามารถใช้เวลาอยู่กับผู้ปกครองและครอบครัวได้มากขึ้นอีกด้วย

2.2.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมพบปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสมมีปัญหาลงอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมพบปัญหาลงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้แบบ On Air ได้อย่างมีคุณภาพมีปัญหาลงอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลภาพรวมพบปัญหาลงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air มีปัญหาลงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air ที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะเด็กเล็กในระดับประถมต้นอาจจะมีข้อจำกัด ตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ ช่วงเวลาเรียน ความเหมาะสมที่นักเรียนจะสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมที่ครูจะสามารถจัดให้ได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสมอาจมีข้อจำกัด เนื่องจากเนื้อหาบทเรียนที่ใช้เป็นของ DLTV ที่จัดทำขึ้นเป็นเนื้อหาที่ต้นสังกัดเป็นผู้กำหนด ทำให้ครูผู้สอนในบางระดับช่วงชั้นไม่สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหา วิธีการสอนได้ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่แตกต่างกันได้ จึงส่งผลให้เป็นปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air อยู่ในระดับมาก อีกทั้งการจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์ หรืออุปกรณ์อื่นๆรวมทั้ง

สถานศึกษา ยังไม่มีการสนับสนุนอุปกรณ์ให้นักเรียนได้อย่างทั่วถึง โดยอาจจะมีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพที่จะใช้ในการเรียนแบบ On Air ของนักเรียนได้อย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มนธิชา ทองหัตถา (2564) สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบว่า ปัญหาทางการเงิน และปัญหาด้านครอบครัว ทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน

2.3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Hand รายด้านและรายข้อพบว่า

2.3.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนแบบ On Hand

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On Hand มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบ On Hand เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ที่ซับซ้อนยุ่งยากมากนัก ครูสามารถทำเอกสารแบบเรียนแบบฝึกหัด ใบงานได้ง่าย และเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนในระดับประถม อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารใบงานต่างๆ ไม่ค่อยมากนัก เนื่องจากหนังสือเรียนแต่ละระดับชั้นจะมีส่วนที่เป็นแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอยู่แล้ว สำหรับใบงานที่เป็นเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติมสถานศึกษาสามารถจัดทำขึ้นได้เอง และครูส่วนใหญ่มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่แล้ว จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบ On Hand ของครูเป็นการดำเนินงานที่สะดวกและง่าย อีกทั้งยังเป็นการสำรวจข้อมูลความพร้อมของผู้เรียนในด้านต่างๆด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ(2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ โควิด-19 ที่พบว่า ผลกระทบทางบวกต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู จากข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ครูมีความกระตือรือร้นในการปรับรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และครูได้ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนมากขึ้น เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้ครูต้องออกไปพบนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อแจก

ใบงาน ได้ช่วยผู้ปกครองปรับเครื่องรับโทรทัศน์หรือปรับสมาร์ตโฟนเพื่อการเรียนรู้ และยังได้
สำรวจข้อมูลต่างๆอีกด้วย

2.3.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Hand ด้านกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ ภาพรวมพบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถนำการ
สอนแบบ On Hand มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มีปัญหา
อยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมพบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า สถานศึกษาสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand มีปัญหาอยู่ในระดับ
มาก ด้านการประเมินผลในภาพรวมพบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้
ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาบางแห่งอาจจะยัง
ไม่ได้มีแผนในการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน อาทิ คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์
หรือหนังสือประกอบการเรียนอื่นๆที่เพียงพอให้กับครูและนักเรียน นอกเหนือจากแบบฝึกหัดและ
ใบงาน ในด้านของงบประมาณที่สถานศึกษาให้การสนับสนุนเรื่องการทำใบงานแล้ว ยังมีค่าใช้จ่าย
ในส่วนของการเดินทางของครูที่ต้องไปพบและจัดส่งใบงานและแบบฝึกหัดให้นักเรียนถึงบ้าน
อาจจะเป็นผลกระทบที่ทำให้ปัญหาการสอนแบบ On Hand อยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผล
ครูส่วนใหญ่ใช้การวัดและประเมินผลผู้เรียนจากการทำใบงานหรือแบบทดสอบที่เป็นเชิงปรนัยเป็น
หลัก อาจจะไม่สามารถประเมินด้านทักษะพิสัยของผู้เรียนได้ ทำให้เกิดปัญหาการประเมินผลใน
ระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ภูมิชนะ เกิดพงษ์ (2555) ที่กล่าวว่า การวัดผล และประเมินผลการ
เรียนรู้ เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา ซึ่งจุดมุ่งหมายของการวัดผลและ
ประเมินผลนั้น ไม่ใช่เฉพาะการนำผลการวัดไปตัดสินได้-ตก หรือใครควรจะได้เกรดอะไรเท่านั้น
แต่ควรนำผลการวัดและประเมินนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในหลาย ๆ ด้าน และหากครู
ได้นำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Hand ของ
ตนเองอย่างเป็นระบบ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนได้มากขึ้นด้วย

2.4 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site รายด้านและรายข้อพบว่า

2.4.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site มีการ
ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้อื่นๆที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการ
เรียนรู้ในรูปแบบ On Site มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผล ภาพรวมมีการ

ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site และครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จากสถานการณ์โควิด-19 ที่เริ่มควบคุมได้ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถกลับมาจัดการเรียนการสอนแบบ On Site ได้ โดยสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด ครูและนักเรียนต้องสวมหน้ากากอนามัย มีระยะห่าง แบ่งกลุ่มนักเรียนให้มาเรียนในห้องเรียนได้ไม่เกิน 20 คน ต่อ 1 ห้องเรียน ซึ่งการกำหนดจำนวนนักเรียนขึ้นอยู่กับขนาดของห้องเรียนและขนาดของโรงเรียน แม้จะพบปัญหาที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันข้างต้น แต่ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site เป็นการสอนในระบบปกติที่ครูมีความถนัดและดำเนินการเป็นปกติอยู่แล้ว จึงทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้สะดวก และยังพบว่าครูสามารถแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้แบบ On Site โดยครูสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในชั้นเรียนร่วมกับเพื่อนๆ รวมทั้งการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

2.4.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้านอย่างเหมาะสม มีปัญหายุ่งในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาจัดเตรียมห้องเรียนห้องปฏิบัติการที่คำนึงถึงความปลอดภัยด้านโรคติดต่อของผู้เรียนในการสอนแบบ On site มีปัญหายุ่งในระดับมาก ด้านการประเมินผล ภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน มีปัญหายุ่งในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site ที่ครูผู้สอนและนักเรียนต้องสวมหน้ากากอนามัย มีระยะห่าง แบ่งกลุ่มนักเรียนให้มาเรียนในห้องเรียนได้ไม่เกิน 20 คน ต่อ 1 ห้องเรียน หรือการกำหนดจำนวนนักเรียนขึ้นอยู่กับขนาดของห้องเรียนและขนาดของโรงเรียนที่เหมาะสม โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก ทำให้ครูต้องแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องมีภาระงานเพิ่มขึ้น มีความเครียดในการเรื่องความรับผิดชอบ ต้องระวังทั้งตัวเองและนักเรียนไม่ให้ติดโควิดในสถานศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 พบว่า ผลกระทบทางลบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู จากข้อมูลเชิงปริมาณที่ส่งผลทางลบในระดับมาก การปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในเรื่องครูมีภาระงานในการจัดการเรียนรู้และการดูแลนักเรียนมากขึ้น ครูมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ครูต้องให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาการเรียนรู้ให้นักเรียนและผู้ปกครองมากขึ้น ครูวิตกกังวลว่าผลการเรียนของนักเรียนจะตกต่ำลง และในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่ามีผลกระทบทางลบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ครูบางส่วนเครียด มีความกังวลกับการสอนรูปแบบใหม่และไม่ถนัดกับการสอน โดยต้องใส่แมสก์ อีกทั้งครูส่วนใหญ่อาจจะยังไม่มีทักษะการสอนในรูปแบบใหม่ ไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ทำให้ครูกังวลและเหนื่อยกว่าปกติ

2.5 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line รายด้านและรายข้อพบว่า

2.5.1 สภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสอนแบบ On School Line ใช้ Application Line เป็นช่องทางหลักในการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียนมีความสะดวกรวดเร็วไม่ซับซ้อน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On School Line มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากครูมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Online มาแล้ว ดังนั้น การเรียนการสอนแบบ On School Line ครูจึงสามารถวางแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ อีกทั้งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากมือถือของผู้ปกครอง การดำเนินการจึงอยู่ในระดับมาก แต่อาจจะมีข้อจำกัดเพียงความพร้อมของผู้ปกครองในการซื้อสัญญาณอินเทอร์เน็ต สำหรับการเชื่อมต่อการเข้าถึงระบบ Line เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ(2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2564) โดยผลการศึกษาวิจัย พบว่า ผลกระทบทางลบต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู จากข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษารูปแบบต่างๆ ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ครูต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และครูต้องเปลี่ยนวิธีสอน วิธีการวัดผลประเมินผล ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในระดับ

มาก ส่งผลให้ครูสามารถแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ Online ได้

2.5.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอนแบบ On School Line ได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูปสไลด์ที่เหมาะสมกับบทเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On School Line มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเนื่องจากสถานศึกษายังไม่ได้มีแผนการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนด้านสื่อการสอน อาทิ อุปกรณ์การเรียนการสอนด้วยรูปแบบ On School Line สถานศึกษาต้องสนับสนุนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนรู้และสัญญาณที่มีความเสถียรเพียงพอ เพื่อให้ครูหรือนักเรียนยืมใช้งาน และเข้าถึงระบบที่ดีในการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ(2564) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ผลกระทบทางลบต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จากข้อมูลเชิงปริมาณ พบผลกระทบทางลบในระดับปานกลางในเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนรู้และการสื่อสารไม่เพียงพอและสัญญาณไม่เสถียร ในด้านการประเมินผลที่ครูต้องการให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ที่ไม่สามารถทำได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากการเรียนการสอนแบบ On School Line เป็นการเรียนที่บ้านของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือช่วยเหลือกันได้แบบการเรียนในห้องปกติ ผู้เรียนไม่พร้อมที่จะเรียน ขาดสมาธิ ไม่กล้าแสดงออก เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต ระบบเสียง การฟัง การพูดผ่านแอปพลิเคชันไลน์ และปัญหาการนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On School Line ยังไม่ป็นรูปธรรมด้วยข้อจำกัดของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ชุตินัน กระแสรังสินธุ์ (2556) กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการประเมินสภาพจริงที่อาศัยการปฏิบัติ ซึ่งหากเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อาจประเมินผลในด้านการปฏิบัติจริงไม่ได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยและนำไปสู่การบริหารงานของสถานศึกษา ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Online จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในสถานการณ์โควิด -19 สถานศึกษาจะต้องจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากการสอนปกติเป็นการสอนแบบ Online ซึ่งครูและนักเรียนจะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แม้จะพบปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล ในการดำเนินงานของครูผู้รับผิดชอบ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรพัฒนาครูเพื่อให้ครูมีทักษะและสามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Online ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการสอนแบบ Online ต้องมีอุปกรณ์และระบบอินเทอร์เน็ตที่เพียงพอ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนด้านงบประมาณจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอและระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียร รวมทั้งการอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายและเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนแบบ Online บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดของบทเรียนที่นำมาใช้มีข้อจำกัด เพื่อเป็นบทเรียนที่มาจากส่วนกลางผ่านการเรียนรู้ทางไกล โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนของผู้ให้ข้อมูลที่มีเพียงร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การเรียนการสอนรูปแบบ On Air ด้วยข้อจำกัดของบทเรียนและกลุ่มผู้เรียนที่ยังขาดความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพการดำเนินงานและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง หากครูจะจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Air ครูอาจจะต้องเลือกสื่อการสอนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับบทเรียนหลักให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม เช่น หนังสือ คลิปวิดีโอ และมีใบงานที่เป็นแบบทดสอบควบคู่ด้วย ในส่วนของสถานศึกษาอาจจะต้องสนับสนุนหรือจัดหาอุปกรณ์ในการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนสามารถพิมพ์ได้ และควรมีการอบรมครูเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมในกรณีที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อการประเมินด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนแบบ On Air ให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

3. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Hand จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากเนื่องจากการเรียนการสอนไม่ยุ่งยาก สามารถดำเนินการได้ง่ายไม่ซับซ้อน และปัญหาที่พบอยู่ในระดับปานกลาง ด้วยสถานศึกษาสามารถดำเนินการในรูปแบบ On Hand ได้เลย โดยอาจจะเพิ่มเติมในประเด็นที่พบว่ามีการดำเนินการปานกลางคือ การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้เพิ่มเติมได้ ด้านสื่อการเรียนการสอน สถานศึกษาควรจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ผู้เรียนสามารถนำไปศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในด้านการประเมินผล สถานศึกษา ครู อาจจะต้องมีการอบรมหรือให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่จะได้มีส่วนในการประเมินผู้เรียนที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ ทั้งพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย รวมทั้งการช่วยเหลือส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเติมในสิ่งที่ยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งนำผลการประเมินไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบต่อไป

4. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก หลังสถานการณ์โควิด -19 ที่รัฐบาลควบคุมได้ รวมทั้งสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครมีนโยบายให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On Site ภายใต้มาตรการการป้องกัน สถานศึกษาจึงจัดให้ครูและนักเรียนมาเรียนที่สถานศึกษา ทำให้ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้านได้อย่างเหมาะสม แต่ก็พบปัญหาในการดำเนินงานของครูที่ต้องแบ่งกลุ่มนักเรียน และวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับครูและนักเรียน ในด้านสื่อการเรียนการสอนนอกจากงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Site แล้ว สถานศึกษาควรต้องเตรียมงบประมาณเพื่อสร้างความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม ที่มีความปลอดภัยให้กับครูและผู้เรียนเพิ่มเติมอีกด้วย รวมทั้งงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานทั้ง On Site และ Online สถานศึกษาจะต้องสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนและระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและเสถียร และเมื่อมีการเรียนการสอนแบบ On Site สถานศึกษาควรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติของผู้เรียนที่เพียงพอและต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยหลังการใช้งานหรือการใช้สอย ในด้านการประเมินผลปัญหาที่พบมากคือการประเมินผลผู้เรียนที่ครอบคลุมด้านทักษะพิสัย เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 นักเรียนได้รับผลกระทบในการเรียนการสอนอย่างมากทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผู้เรียนที่เหมาะสมด้วย

5. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ On School Line จากผลการวิจัยที่พบว่า

โดยภาพรวมสภาพการดำเนินงานและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้พบว่า มีปัญหามากคือครูไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอนแบบ On School Line ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากหากผู้เรียนเป็นเด็กเล็กการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนอาจจะมีข้อจำกัดเพราะเรียนรู้ผ่านมือถือที่มีขนาดเล็ก ซึ่งต้องอาจจะอาศัยผู้ปกครองของนักเรียนช่วยดูแลและร่วมเรียนไปด้วย ในด้านสื่อการเรียนการสอนพบปัญหาด้านงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน สถานศึกษาจึงควรมีการจัดงบประมาณและแผนงานเกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับครูหรือนักเรียน เพื่อใช้ในการยืมเรียนเพราะจากการวิจัยอื่นๆก็พบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ที่ให้นักเรียนใช้ในการเรียนได้ ด้านการประเมินผลพบปัญหาการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน รวมทั้งการประเมินทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนและพัฒนาให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริม การออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการเรียนการสอนแบบ Onsite-Online กับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาแบบผสมผสานระหว่างรูปแบบต่างๆ เพื่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติต่างๆ
3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ. (2563). ความหมายและความสำคัญของการประเมินผล.

<https://tica-thaigov.mfa.go.th/th/page/หลักการประเมินผลโครงการmenu=5f3640be32ac261704141e1c>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564 ก). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19).

http://school.ska2.go.th/banbuengphichai/data/knowledge/25641126_132909_5369.pdf

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564 ข). แนวปฏิบัติการจัดการประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็กให้มีความยืดหยุ่น ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

<https://drive.google.com/file/d/1DkWxVvJPT69pZqLymmMacbi3kamk7-A7/view>

กัญญา ศรีติง. (2556). การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในวิทยาลัยการอาชีพ ไกลกังวล (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์). ศูนย์ข้อมูลการวิจัย (Digital วช).

กนต์พัฒน์ มณฑา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม). ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiJo).

การประเมินผล. (2564). <http://www.plan.doae.go.th/myweb2/Eva.htm>

การวัดประเมินผลการเรียนรู้. (2564). <https://sites.google.com/site/wjhdede/7-3>

เก็จนก เอื้อวงศ์, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, นงเยาว์ อุดมพร, กุลชติ จงเจริญ และ ฐิติกรณ ยาวิไชย จาริกศิลป์. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 (รายงานการวิจัย). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เกวลี พังติ และ พิมพรดา ครอบงูญติ. (2556). ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ใน
หลักสูตรของภาควิชาสถิติคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โกมล ไพศาล. (2554). การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้เองในรายวิชา คณิตศาสตร์
วิเคราะห์(รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่
ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จตุภูมิ เขตจตุรัส. (2560). วิธีการและเครื่องมือประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน. โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จตุภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
ฐานข้อมูลงานวิจัย (วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- จารุวรรณ เทวกุล. (2555). ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 วิทยาลัย
อาชีวศึกษาละเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร วิโรฒ.
- ชลิดา ลีนจี. (2563). การจัดการที่มีผลกระทบต่อกระบวนการบริหารงานที่มีคุณภาพของธุรกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่มี
การตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ชุติมน กระแสร์สินธุ์. (2556). การประเมินผลการเรียนรู้. <https://www.gotoknow.org/posts/549876>
- ชูชาติ พวงสมจิตร. (2553). รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์). ฐานข้อมูลงานวิจัย (Thesis RRU).
- ทริศม์ชญา พิพัฒน์เพ็ญ และคณะ. (2557). *การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของเทศบาลนครสงขลา*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธนาธิป มะโนคำ, อัญชลี บุญจันทิก, นันทน์ลิน สีแก่นวงศ์, อารยา ศรีบุญเรือง และ ลัดดา บรรเลงส่ง. (2564). การจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง โควิด – 19 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม). *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(4), 111-124.
- ธัชพล ทิธี. (2561). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ เรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน. *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(2), 11-12.
- ธันวา วาทิตต์พันธ์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
- นภา ทลิรัตน์. (2564). *การวัดผล*. <http://teachingresources.psu.ac.th/document/2551/limrat/1.pdf>
- นรินทร์ เจริญพันธ์. (2559). *การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning*.
https://km.buu.ac.th/article/frontend/article_detail/141
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2563). *การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์และมาตรการการป้องกัน การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. [ม.ป.ท.].
- เบญจภรณ์ รัญระนา. (2560). องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 7(2), 97-107.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พเชีย มุหะหมัด. (2557). *วิธีการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์). ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThesisRRU).
- ภูมิชนะ เกิดพงษ์. (2555). *การวัดและประเมินผล*. <https://www.gotoknow.org/posts/181202> 31-10-2564
- ภูมิศรีณีย์ ทองเหลี่ยมมาก. (2564, 1 มกราคม). *สำรวจผลกระทบ Covid-19 จุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของการศึกษาโลก*. กศศ. <https://www.eef.or.th/article1-02-01-211/>
- มนธิชา ทองหัตถา. (2564). *สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนปากพั้ง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. *วารสารละติจูดมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*, 5(1), 44-50.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2564). *ผลกระทบทางด้านการศึกษา*. <https://learningcovid.ku.ac.th/course/?c=7&l=4>
- มูลนิธิคีนันแห่งเอเชีย. (2564). *การปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาไทย*. <https://www.kenan-asia.org/th/teacher-professional-development/>
- โยธิน ศิริเอ๋ย. (2559). *ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รหัสวิชา ง32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559*. <https://www.thoengwit.ac.th/projectkru/projdoc/55.pdf>
- รังสรรค์ อ้วนวิจิตร. (2554). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยคริสเตียน). ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiJo).
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2555). *สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS*. (ปรับปรุงครั้งที่ 2). เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิชชุดา คัมภีร์เวช. (2556). ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการจัดการ สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์). ฐานข้อมูลงานวิจัย (NIDA Wisdom Repository).
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญบุญกุล, ฉัตรสุดา กานกายนต์ และ จรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 14(34), 285-298.
- วิธิดา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรี, และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15(40), 201-212.
- ศุภลักษณ์ ทองจีน. (2558). *การออกแบบและการจัดการเรียนรู้*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เสวตดาภรณ์ ต้นวันเจริญ. (2559). *ทฤษฎีการเรียนรู้*.
<https://sites.google.com/site/sawetaporn17/assignments/thvstihlaksutr>
- สถาพร พุทธิพิศกุล. (2558). *คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้*.
<http://dspace.lib.buu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/1234567890/2067/eduman6n2p1-13.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- สมชาย บุญสุน. (2554). ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2560). *การประเมินผลการสอน*. <https://ams.kku.ac.th/aclearn/index.php/475-788-teaching60/59-7-8>
- สมหมาย เทียนสมใจ. (2556). *รูปแบบการบริหารงานที่มีประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร). ฐานข้อมูลงานวิจัย (คลังปัญญา มหาวิทยาลัยศิลปากร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สรชัย ชวรางกูร, สุวดี คุ่มทอง, ณพงค์ วรรณพิรุณ, ชัชฎา ชวรางกูร และอชิษฐ์ คู่เจริญถาวร. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับการสอนภาคปฏิบัติ (4 ON) ตามชีวิตปกติใหม่จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19). *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร. สุวรรณภูมิ*, 5(ฉบับเพิ่มเติมตุลาคม-ธันวาคม), 1-12.
- สลิตา รินสิริ. (2558). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา). ฐานข้อมูลงานวิจัย (OPAC Burapha University Library). สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2565). *รูปแบบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโควิด โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. <https://siamrath.co.th/n/294026>
- สุจินต์ ไจกระจำง. (2553). *สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร). ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiJo).
- สุกัญญา พัฒธร และคณะ. (2557). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุภาพร อาจเดช. (2555). *เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่ององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นกับการสนับสนุนช่วยเหลือการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร*. [ม.ป.ท.].
- สุรินดา หลั่งจ. (2556). *ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวรรณ พิณตานนท์. (2559). การจัดการศึกษาของอปท สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุวิมล มธุรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(40), 33-41.
- ห้องเรียนรู้ออนไลน์อาจารย์เพชร. (2564). ความหมายของการวัดผลประเมินผล. http://site.bsru.ac.th/petcharawadee.jo/?page_id=453 31-10-64
- อมรา เมฆฉาย. (2558). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร). ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiJo).
- ออนไลน์บ้านเจนจิรา. (2564). *ทฤษฎีการสอน*. <https://sites.google.com/a/crru.ac.th/ban-khunkhru-cen-ci-ra/bth-thi-4-thvsdi-kar-sxn>
- อุดม ชูดีวรรณ และ ชวลิต เกิดทิพย์. (2559). องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(3), 36-47.
- อุไร ชีรัมย์, พรทิพย์ ไชยโส, พิกุล เอกวางกูร และ ทรงชัย อักษรคิด. (2563). เทคนิคการประเมินการเรียนรู้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 20(1), 193-206.
- People Value. (2564). *การประเมินผล*. <https://www.peoplevalue.co.th/content/9183/การประเมินผลคืออะไร>

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวชนัญฐา กุญชะโมรินทร์

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม

.....

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในสำนักงานบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียน
2. แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์ โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ
3. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบตามความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาของการดำเนินการในสถานศึกษาของท่านที่เป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลและคำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ โดยการนำเสนอจะเป็นข้อมูลภาพรวมจึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านผู้ตอบ หรือหน่วยงานของท่าน หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยหรือแบบสอบถามสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ผู้วิจัย นางสาวชนัญฐา กุญชะโมรินทร์ ผ่านช่องทาง e-mail: Chanatta1904@gmail.com

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นางสาวชนัญฐา กุญชะโมรินทร์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 25 ปี 25-35 ปี
 36-46 ปี 46 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี-ป.บัณฑิต ปริญญาโทขึ้นไป

4. ขนาดโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- Online (ถ้าท่านเลือกข้อนี้ ให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามข้อ 1)
 On Air (ถ้าท่านเลือกข้อนี้ ให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามข้อ 2)
 On Hand (ถ้าท่านเลือกข้อนี้ ให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามข้อ 3)
 On Site (ถ้าท่านเลือกข้อนี้ ให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามข้อ 4)
 On School Line (ถ้าท่านเลือกข้อนี้ ให้ท่านช่วยตอบแบบสอบถามข้อ 5)

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนใน 5 รูปแบบ ในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในระดับสภาพการดำเนินงานและปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ใน 5 รูปแบบ ทั้งนี้ ท่านสามารถเลือกตอบรูปแบบการสอนใน 5 รูปแบบ ได้มากกว่า 1 รูปแบบ ตามที่ท่านได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงในสถานศึกษาของท่าน โดยขอความอนุเคราะห์ท่านได้ประเมินระดับ การดำเนินงานที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีระดับเกณฑ์การประเมินดังนี้

4	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน																			
5	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน																			
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On Site																			
7	ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Site ของตนเอง																			
8	ครูประเมินผลการสอนแบบ On Site ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน																			

ข้อที่ 5 การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On School Line

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On School Line	สภาพการดำเนินงาน					ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน													
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1									
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้																				
1	ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line																			
2	ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอนแบบ On School Line ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน																			
3	ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line ได้อย่างต่อเนื่อง																			
4	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ On School Line																			
5	ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On School Line																			
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On School Line																			
7	ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ On School Line																			
ด้านสื่อการเรียนการสอน																				

8	ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On School Line ของตนเอง									
9	ครูประเมินผลการสอนแบบ On School Line ตามรูปแบบที่สถานศึกษา กำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน									

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ด้านสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ด้านการประเมินผล

.....

.....

.....

รูปแบบในการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร

.....

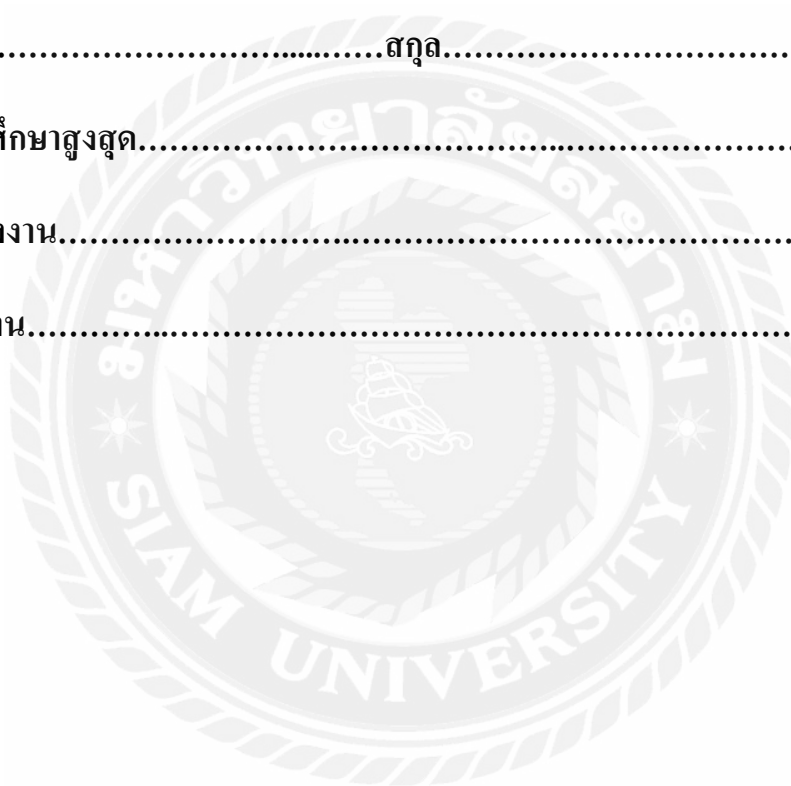
ข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ.....สกุล.....

วุฒิการศึกษาสูงสุด.....

ตำแหน่งงาน.....

หน่วยงาน.....

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด -19 ของโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง: ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้ท่านโปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาว่ามีคุณภาพหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โปรดใส่ตัวเลขลงในช่องค่าความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยได้กำหนดค่าตัวเลขที่ใช้ในการประเมินความสอดคล้อง ดังนี้

ระดับคะแนนการประเมิน

+1 = สอดคล้องมาก   0 = ไม่แน่ใจ   -1 = ไม่สอดคล้องเลย

ข้อที่ 1 การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Online

ข้อ	การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Online	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ข้อเสนอแนะ
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
1	ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ Online ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูสามารถจัดการเรียนการสอนในแบบ Online ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	+1	0	+1	2	0.67	
4	ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ Online ได้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	0	2	0.67	
5	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ Online	0	+1	+1	2	0.67	
6	ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะจัดการสอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	

7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
1	สถานศึกษาจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอน แบบ Online	+1	+1	0	2	0.67	
2	สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ Online สำหรับครู	+1	+1	0	2	0.67	
3	สถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน แบบ Online ของครู	+1	+1	0	2	0.67	
4	ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ Online ได้อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่เหมาะสม กับบทเรียน	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการ เรียนรู้ในรูปแบบ Online ได้	+1	+1	+1	3	1	
ด้านการประเมินผล							
1	ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ในการสอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุม ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุม ผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ Online ครอบคลุม ผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	
7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จาก สอนแบบ Online	+1	+1	+1	3	1	
8	ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการ สอนแบบ Online ของตนเอง	+1	+1	0	2	0.67	
9	ครูประเมินผลการสอนแบบ Online ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	+1	+1	0	2	0.67	

ข้อที่ 2 การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Air

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Air	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ข้อเสนอแนะ
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
1	ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air	0	+1	+1	2	0.67	
2	ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Air ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูสามารถนำการสอนแบบ On Air มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของกลุ่มผู้เรียน	+1	+1	0	2	0.67	
4	ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ On Air ได้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ On Air มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	0	2	0.67	
6	ครูสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนในการมอบหมายผู้เรียนให้ศึกษาและเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Air ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1	
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
1	สถานศึกษาจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนการสอนแบบ On Air	+1	+1	+1	3	1	
2	ผู้เรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ เช่น โทรศัพท์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	2	0.67	
3	บทเรียนที่ได้รับจาก DLTV สามารถใช้เป็นสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Air มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	
ด้านการประเมินผล							
1	ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Air	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Air	+1	+1	+1	3	1	

3	ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงานและการสอบ ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบ ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูประเมินผลผู้เรียนจากการสอนแบบ On Air โดยใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินตนเองผ่านการทำใบงาน และการสอบ ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	0	+1	+1	2	0.67	
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air	+1	+1	0	2	0.67	
7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On Air	0	+1	+1	2	0.67	

ข้อที่ 3 การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Hand

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Hand	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ข้อเสนอแนะ
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
1	ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนแบบ On Hand ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูสามารถนำการสอนในแบบ On Hand มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	+1	0	+1	2	0.67	
4	ครูสามารถออกแบบใบงานหรือแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองควบคู่กับการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	

6	ครูสามารถสื่อสารและมอบหมายงานให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองในการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
8	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในกระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
1	สถานศึกษาจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูสามารถเลือกใช้ใบงานหรือแบบฝึกหัดที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมในการสอนแบบ On Hand อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
ด้านการประเมินผล							
1	ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนในการสอนแบบ On Hand	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินในจากการสอนแบบ On Hand ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากสอนแบบ On Hand	+1	+1	0	2	0.67	

7	ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการสอนแบบ On Hand ของตนเอง	+1	+1	+1	3	1	
8	ครูประเมินผลการสอนแบบ On Hand ตามรูปแบบที่สถานศึกษา กำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	+1	+1	+1	3	1	

ข้อที่ 4 การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Site

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On Site	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ข้อเสนอแนะ
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
1	ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการ สอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูสามารถจัดการเรียนรู้ในการสอนแบบ On Site ได้อย่าง เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความ ปลอดภัยตามมาตรการที่กำหนด	+1	0	+1	2	0.67	
3	ครูสามารถใช้ทักษะการสอนแบบ On Site ที่สร้างความ เข้าใจให้กับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ On Site ได้อย่างต่อเนื่องกับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่ บ้าน	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพ ของตนเองได้จากการสอนแบบ On Site	+1	+1	0	2	0.67	
6	ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการ สอนแบบ On Site	+1	+1	0	2	0.67	
7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วย ตนเอง ผ่านการสอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
8	ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนในการจัดการสอนแบบ On Site โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1	
ด้านสื่อการเรียนการสอน							

1	สถานศึกษาจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
2	สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ On Site สำหรับกลุ่มผู้เรียนทั้งในสถานศึกษาและเรียนที่บ้าน	+1	+1	0	2	0.67	
3	สถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยต่อครู และผู้เรียนในการสอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
4	สถานศึกษาจัดเตรียมห้องเรียน ห้องปฏิบัติการที่คำนึงถึงความปลอดภัยด้าน โรคติดต่อ ของผู้เรียนในการสอนแบบ On site	+1	+1	+1	3	1	
5	ครูมีสื่อ อุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1	
6	ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On Site อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่เหมาะสมกับบทเรียน	+1	+1	+1	3	1	
7	ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่านการเรียนรู้ในรูปแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
ด้านการประเมินผล							
1	ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ในการสอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	

5	ครูประเมินผลผู้เรียนโดยใช้วิธีการประเมินจากการสอนแบบ On Site ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On Site	+1	+1	+1	3	1	
7	ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On Site ของตนเอง	+1	+1	+1	3	1	
8	ครูประเมินผลการสอนแบบ On Site ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	+1	+1	+1	3	1	

ข้อที่ 5 การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On School Line

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On School Line	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	ข้อเสนอแนะ
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้							
1	ครูมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ในการสอนแบบ On School Line ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในการสอนแบบ On School Line ได้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	
4	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเองได้จากการสอนแบบ On School Line	+1	+1	0	2	0.67	
5	ครูสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในขณะที่ทำการสอนแบบ On School Line	+1	+1	0	2	0.67	
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอกิจกรรมที่สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสอนแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
7	ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ On School Line	+1	+1	0	2	0.67	

ด้านสื่อการเรียนการสอน							
1	สถานศึกษาจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนแบบ On School Line	+1	+1	0	2	0.67	
2	สถานศึกษามีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียรในการสอนแบบ On School Line สำหรับครู	+1	+1	+1	3	1	
3	สถานศึกษามีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนแบบ On School Line ของครู	+1	+1	0	2	0.67	
4	ครูมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเพียงพอ	0	+1	+1	2	0.67	
5	ครูสามารถเลือกใช้สื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเหมาะสม เช่น คลิปวิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ ที่เหมาะสมกับบทเรียน	+1	+1	+1	3	1	
6	ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมผ่าน การเรียนรู้ในรูปแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
7	การสอนแบบ On School Line ใช้ Application Line เป็นช่องทางหลัก ในการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียนมีความสะดวก รวดเร็ว ไม่ซับซ้อน	+1	+1	+1	3	1	
8	ผู้เรียนมีอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบ On School Line อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1	
ด้านการประเมินผล							
1	ครูออกแบบการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสมกับการสอนแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
2	ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ หลังเรียนในการสอนแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
3	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	0	+1	+1	2	0.67	
4	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยของผู้เรียน	0	+1	+1	2	0.67	
5	ครูประเมินผลผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินในระบบ On School Line ครอบคลุมผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน	0	+1	+1	2	0.67	

6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและเพื่อนในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ขณะที่มีการสอนแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
7	ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้จากการสอนแบบ On School Line	+1	+1	+1	3	1	
8	ครูนำผลที่ได้จากการประเมินผู้เรียน มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอนแบบ On School Line ของตนเอง	+1	+1	+1	3	1	
9	ครูประเมินผลการสอนแบบ On School Line ตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนดเพื่อนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงการสอน	+1	+1	+1	3	1	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ด้านสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ด้านการประเมินผล

.....

.....

.....

รูปแบบในการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

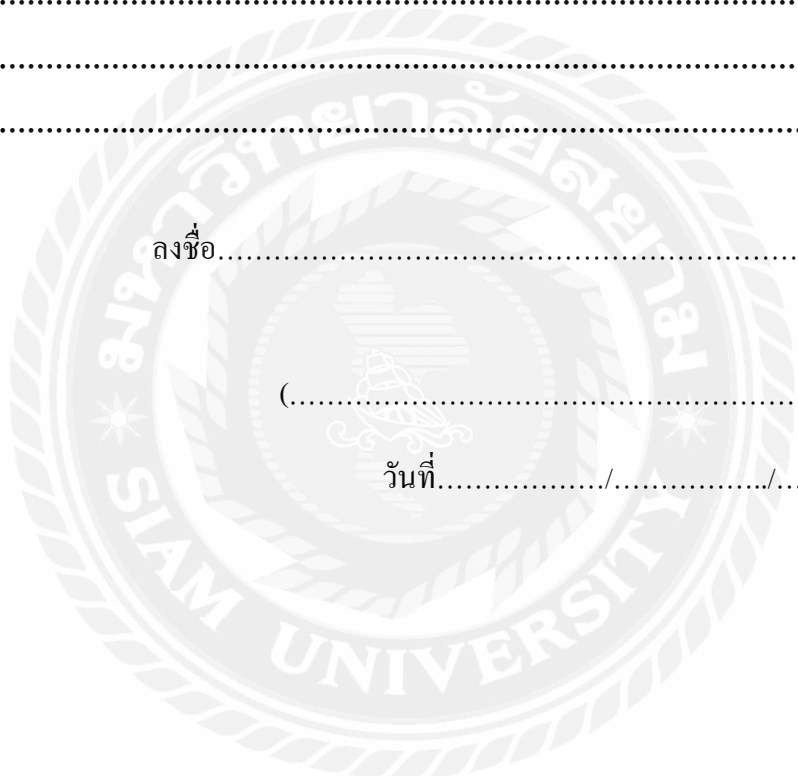
.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รศ.ดร.ชนิตา เลิศพรกุลรัตน์   วุฒิกการศึกษาสูงสุด ปริญญาเอก
ตำแหน่งงาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร.นิตยา เกิดเยี่ยม   วุฒิกการศึกษาสูงสุดคุฎฎิปัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่งงาน หัวหน้าภาควิชาธุรกิจดิจิทัล
หน่วยงาน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสยาม
3. ดร. ชรรยง สุขเกษม   วุฒิกการศึกษาสูงสุด ปริญญาเอก การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่งงาน ผู้อำนวยการ โรงเรียน
หน่วยงาน ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดหนองแขม
(สหราษฎร์บูรณะ)

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้และเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ สบ ๐๒๑๐.๔-๖ ๒๘

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๒๘ ถนนเพชรเกษม เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐

10 พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอลดค่าธรรมเนียมลงทะเบียนข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน (สังกัดกรุงเทพมหานคร)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวณัฐฐา ภูงูชะ โมจินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดการ
เรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยมี ดร.นธิณี ลุดเดศวค
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งนักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการ
สอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของ
การวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม จึงขออนุญาติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการ
วิจัยในหน่วยงานของท่าน โดยใช้แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยขอให้ หัวหน้าฝ่ายวิชาการที่เป็นผู้สอนและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเป็น
ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งข้อมูลที่ได้อาจไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานหน้าที่ของผู้ให้ข้อมูลใดๆ ทั้งสิ้น และข้อมูลที่ได้อาจ
นำมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อขอลดค่าธรรมเนียมและโปรดพิจารณาให้นักศึกษาดังกล่าว เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นธิดา รัชกุลเมือง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๔๖๖-๐๐๕๖ ต่อ ๕๓๑๑ โทรสาร ๐-๒๔๕๘-๕๓๕๑

Email: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อนักศึกษา นางสาวณัฐฐา ภูงูชะ โมจินทร์ โทร ๐๘๒-๑๖๘-๔๕๑๕

ภาคผนวก จ

หนังสือตอบรับการลงวารสารเผยแพร่ผลการวิจัย

ที่ ยว ๘๐๐๓.๓/๓๓๔

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๓๙ หมู่ ๓ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐๙ ๓๐๖๐ ๕๐๖๘ โทรสาร ๐ ๓๓๕๔ ๘๐๖๘
 www.mcu.ac.th, www.edmcu.net

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง - ตอบรับบทความลงตีพิมพ์วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรียน - นางสาวขวัญรัฐา กุญชะโมรินทร์ และ ดร.นลินี สุดเสวศ

ตามที่ **ขวัญรัฐา กุญชะโมรินทร์, นลินี สุดเสวศ** ได้ส่งบทความเรื่อง "การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-๑๙ ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" เพื่อพิจารณาตีพิมพ์วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ISSN (Print) : ๒๓๙๒-๕๕๐๗, ISSN (Online) : ๒๖๖๓-๐๐๓) ซึ่งได้รับการประเมินคุณภาพวารสารจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) รอบที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ให้เป็นวารสารที่มีคุณภาพ กลุ่มที่ ๒ (จนถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗) และกองบรรณาธิการได้รับบทความของท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

กองบรรณาธิการ ขอแจ้งให้ทราบว่า บทความได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) เรียบร้อยแล้ว โดยได้รับพิจารณาการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) หรืออาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงเผยแพร่ในฉบับอื่นตามความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญฟู)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ

กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 อาคารเรียนรวม โชน C ชั้น ๕ ห้อง C๕๑๐ โทรศัพท์ ๐๓๕-๒๔๘๐๐ ตี๋ ๘๒๘๘
 พระมหาญาณวิวัฒน์ ขิวตาคณโณ, ผศ.ดร. โทรศัพท์: ๐๙๕-๕๙๑-๖๖๕๕, Email: yannawat.bud@mcu.ac.th
 เว็บไซต์เผยแพร่: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/index>

